

# သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများ လေ့လာချက်

နန်းမြင့်မြင့်ကြည်\*

## စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်ဆုရ စာရေးဆရာသော်တာဆွေ၏ ဘဝထိုထို ဝတ္ထုတိုများထဲမှ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော် ဝတ္ထုတိုများ လေ့လာချက် ဖြစ်ပါသည်။ သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော် များထဲမှ ၁။ကြုံခဲ့ရသည်၊ ၂။ကျီးလန်စာစားနှင့် ၃။တစ်ခါကဘဝဖော် ဝတ္ထုတို သုံးပုဒ်ကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ အခန်း(၁)တွင် ဝတ္ထုတို၏သဘောသဘာဝ၊ အခန်း(၂)တွင် သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများ လေ့လာချက်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ ဝတ္ထုများကိုလေ့လာရာ၌ စာရေးသူ၏ ဘဝ အတွေ့အကြုံ ဖြစ်ရပ်မှန်များကို အခြေခံပြီး လူသားနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့ကြားရှိ သံယောဇဉ်သဘောကို ပေါ်လွင်အောင် ဖန်တီးတင်ပြထားသည့် စာရေးသူ၏ ဝတ္ထုတိုဖန်တီးမှု အတတ်ပညာကို သုံးသပ်တင်ပြထားပါသည်။

**သော့ချက်ဝေါဟာရ - ဝတ္ထုတို၊ ဘဝသရုပ်ဖော်၊ မြင်းလှည်း၊ ဇာတ်ကောင်၊ ရှုထောင့်။**

## နိဒါန်း

ဤစာတမ်းသည် သော်တာဆွေ၏ ဘဝထိုထိုဝတ္ထုတိုများထဲမှ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုများကို လေ့လာတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝတ္ထုများသည် မြင်းလှည်းသမားတို့၏ဘဝကို နောက်ခံပြုရေးဖွဲ့ထားသော သရုပ်မှန်ဝတ္ထုများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။ ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်သည့်အလျောက် လူ့စရိုက် လူ့သဘာဝအဖွဲ့များ ပီပီပြင်ပြင် ထည့်သွင်းတင်ပြနိုင်သည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ စာရေးသူသည် မိမိ၏ ဘဝဖြစ်ရပ်မှန်များကို အခြေခံပြီး လူသားနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့အကြားရှိ သံယောဇဉ် သဘောကို ပေါ်လွင်အောင် ဖန်တီးတင်ပြထားပုံတို့ကို လေ့လာတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

## ၁။ ဝတ္ထုတို၏ သဘောသဘာဝ

အောင်မြင်ကျော်ကြားသော စာရေးဆရာအများစုသည် လူ့ဘဝ အတွေ့အကြုံ စုံလင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဘဝအတွေ့အကြုံအမျိုးမျိုးက စာရေးသူကို ခံစားမှုများ

\* ဒေါ်ကထိက၊ မြန်မာစာပေ၊ ဟင်္သာတတက္ကသိုလ်

ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ထိုခံစားမှုမှတစ်ဆင့် ဆင်ခြင်မှုများ တိုးပွားလာစေသည်။ ဆင်ခြင်မှု မှတစ်ဆင့် ဘဝအတွေးအမြင်များကို ရရှိလာစေသည်။

စာရေးသူတို့မည်သည်မှာ အခြားသူများထက် အာရုံခံစားမှု စူးရှထက်မြက်ရန် လိုအပ်သည်။ ထိုအာရုံခံစားမှုက စာဖတ်သူများသို့ တစ်ဆင့်ပြန့်ပွားလိုသော စေတနာ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထိုအခါ အာရုံခံစားမှုထက်သန်သော စာရေးသူသည် စိတ်ကူး များကို ဖန်တီးယူပြီး ဘာသာစကားနှင့် ပေါင်းစည်းဆက်စပ်ကာ ရသစာပေများကို ရေးသားပြုစုလာကြပါသည်။

ဝတ္ထုတိုများကို လေ့လာကြည့်သောအခါ စာရေးသူကိုယ်တိုင် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ ဖူးသော အတွေ့အကြုံကို ပြန်လည်ရေးဖွဲ့သည့် ဝတ္ထုတိုများသည် ဘဝသရုပ်ဖော် ရာတွင် ပီပြင်သော ဝတ္ထုတိုကောင်းများဖြစ်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စာရေးသူသည် မိမိ၏အတွေ့အကြုံကို ရသစာပေအသွင်ဖြင့် ဖန်တီးရေးဖွဲ့သောအခါ ဝတ္ထုတိုဖြစ်သည့် အလျောက် တင်ပြလိုသော ရည်ရွယ်ချက်သည် တစ်ခုတည်းသာ ဖြစ်ရမည်။ အဖြစ် အပျက် အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းကိုသာ ထင်းခနဲ လင်းခနဲ သိလာမြင်လာအောင် အလေးပေးရေးဖွဲ့ရမည်။ ဇာတ်ဆောင်များသည်လည်း အများအပြား မပါဝင်ဘဲ ဇာတ်ကွက်နည်းနည်းနှင့် ဇာတ်ဆောင်နည်းနည်းသုံးကာ ဆိုလိုချက်ရောက်အောင် ရေးသားတင်ပြနိုင်စွမ်း ရှိရပါမည်။

ဝတ္ထုတို၏ သဘောကို စာရေးဆရာမင်းကျော်က-

“တိုတောင်းသော အချိန်ပိုင်းအတွင်း အနည်းဆုံး ဇာတ်ဆောင် တို့၏ လှုပ်ရှားမှု (သို့) အဖြစ်အပျက် (သို့) အာရုံခံစားမှုကို စာလုံးအရေအတွက် အနည်းနိုင်ဆုံးဖြင့် ရေးဖွဲ့တင်ပြထားသော လူ့အကြောင်းစာတို့ကို ဝတ္ထုဟုဆိုလျှင် မှားလိမ့်မည်မထင်”<sup>၁</sup>

ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

စာရေးဆရာမောင်ထင်ကလည်း-

“ဝတ္ထုတိုအဖွဲ့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် အကြောင်းအရာတစ်ခု၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၊ လုပ်ရပ်တစ်ခု၊ ဆင်ခြင်ပုံတစ်ခု၊ အတွေးအခေါ်

<sup>၁</sup> မင်းကျော်၊ ၁၉၇၉၊ ၁၄၃။

တစ်ခု စသည်ဖြင့် တစ်ခုသောအချက်ကို ဗဟိုမဏ္ဍိုင်ပြု၍  
ဖွဲ့ဆိုသော အဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်”<sup>၁</sup>

ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

ဝတ္ထုတိုကို ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် စာဖတ်သူအပိုင်းမှ ရရှိသောခံစားမှု အတိုင်းအတာ အနုအရင့် ကွာခြားတတ်သည်။ ထို့အတူပင် စာရေးသူ၏အပိုင်းမှာလည်း ဘဝ အတွေ့အကြုံ အနုအရင့်နှင့် ဘာသာစကားကို အသုံးချမှုအရာ၌ ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်မှု ပေါ်တွင် မူတည်၍ စာ၏ရသတန်ဖိုးသည် အနုအရင့် ကွာခြားမှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။

ထိုအကြောင်းကို မောင်ခင်မင်(ခေဖြူ)က-

“ဖန်တီးရေးဖွဲ့သူ၏ စေတနာအတိုင်းအဆ ပတ်ဝန်းကျင် ဘဝ အတွေ့အကြုံ အနုအရင့် ဘာသာစကားဖြင့် ဖန်တီးရေးသားမှု စွမ်းရည် အတိုင်းအဆတို့ကို အကြောင်းပြု၍ စာဖတ်သူ ခံစားရသော ရသတိုင်းသည်လည်း အနုအရင့် ကွာခြားတတ် ပါသည်။ ရသစာပေအဖွဲ့တစ်ခု ဖြစ်လာပြီဆိုလျှင် စာဖတ်သူကို ရသခံစားမှု ပေးနိုင်စွမ်း အနည်းနှင့် အများရှိရသည်ချည်း ဖြစ်သည်”<sup>၂</sup>

ဟု ဆိုမိန့်ခဲ့သည်။

စာရေးသူသည် မိမိ၏ဘဝအတွေ့အကြုံမှ ပေါက်ပွားလာသော စေတနာ ရည်ရွယ်ချက် (သို့မဟုတ်) အာဘော်ကို စာဖတ်သူတို့ နားလည်ခံစားလာစေရန် ဝတ္ထုတိုဆိုသည့် ရသစာပေအသွင်သို့ ကူးပြောင်းဖန်တီးရာတွင် စိတ်ကူးစိတ်သန်း ပါလာသည်။ စာရေးသူအပိုင်းက စာပေဖန်တီးရာတွင် ခံစားမှု စိတ်ကူးဆင်ခြင်ဉာဏ် တို့ကို သုံးရသည်။ ခံစားသူ၊ စာဖတ်ပရိသတ်ပိုင်းမှလည်း စာရေးသူ၏ စိတ်ကူး ဆင်ခြင်ဉာဏ်တို့ကို အမိအရဖမ်းယူ၍ ခံစားနိုင်စွမ်းရှိရမည် ဖြစ်သည်။ စာရေးသူရော စာဖတ်သူတွင် စာပေဖန်တီးမှုနှင့် ခံစားမှုစွမ်းရည်ရှိမှသာ ဝတ္ထုတို ဆိုသည့် ရသ စာပေက ပေးသော အကျိုးတရားကို ရရှိကြမည် ဖြစ်သည်။

သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများကို လေ့လာ ကြည့်သောအခါ စာရေးသူသည် မိမိဘဝအတွေ့အကြုံကို ကောင်းစွာဆင်ခြင်၍ ထက်မြက်သော စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် ဘာသာစကားကို ကျွမ်းကျင်စွာ အသုံးချပြီး

<sup>၁</sup> ထင်၊ မောင်၊ ၁၉၇၉၊ ၂၁၇။  
<sup>၂</sup> ခင်မင်၊ မောင်(ခေဖြူ)၊ ၁၉၉၇၊ ၁၀။

စာဖတ်သူ၏ စိတ်အာရုံ၌ ကြာရှည်စွဲမြဲ နှစ်သက်နေစေမည့် ဝတ္ထုတိုကောင်းများကို ဖန်တီးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဝတ္ထုတို၏ဇာတ်လမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ အောင်သင်းက-

“ကျွန်တော်တို့ ယနေ့ ယေဘုယျ ပြောဆိုနေကြသည့် ဇာတ်လမ်း ဆိုသည်မှာ ဇာတ်ဆောင်တို့၏ဘဝ အသိအမြင်ကို မမျှော်လင့်ဘဲ အကျိုးအကြောင်း ဆက်စပ်ဖော်ပြထားသော ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဟု ဆိုချင်ပါသည်”<sup>၁</sup>

ဟု ဆိုထားပါသည်။

မောင်ခင်မင်(ခေဖြူ)ကလည်း-

“ဇာတ်လမ်းဆိုသည်မှာ ဖြစ်ရပ်များကို အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ကာ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းပုံစံဖြင့် ရေးဖွဲ့သော အဖွဲ့မျိုးသည် ဇာတ်လမ်း အဖွဲ့ပုံစံ ဖြစ်သည်”<sup>၂</sup>

ဟုဆိုထားပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ ဝတ္ထုတိုနှင့်ပတ်သက်သည့်အဆိုအမိန့်များကို ကြည့်လျှင် ဝတ္ထုတိုသည် ဇာတ်လမ်းကို ဦးစားပေးရေးဖွဲ့သည့် သဘောထက် ဇာတ်ဆောင်တို့၏ ဘဝအတွေ့အကြုံများ၊ ဘဝအတွေ့အကြုံအရ ဇာတ်ဆောင်တို့၏ အတွေ့အမြင် ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ရပ်များကိုသာ အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ချိတ်ဆက်၍ ထားရုံသာဖြစ်သည်ဟု နားလည်ရပါသည်။ စာရေးသူက စိတ်ကူးအဆန်းတကျယ် သုံး၍ ဇာတ်လမ်းကို ဖန်တီးခြင်းမပြုဘဲ ဘဝဖြစ်ရပ်များကို ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် တင်ပြပြီး ဖတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးသားထားသော စာပေ ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်မိ ပါသည်။

သော်တာဆွေ၏ ဝတ္ထုများကိုကြည့်လျှင် စာရေးသူ၏ ဘဝအတွေ့အကြုံကို ဆက်စပ်တင်ပြထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ စာရေးသူ၏ စိတ်ကူးကောင်းမွန်မှုနှင့် ရေးသား တင်ပြပုံ ကောင်းမွန်မှုတို့ကြောင့်သာ ပရိသတ် စွဲမက်နှစ်သက်နေခြင်း ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများထဲမှ ဇာတ်ဆောင် များသည် လူနှင့်မြင်းများသာ ဖြစ်သည်။ အချို့ဝတ္ထုများတွင် လူအများနှင့်မြင်းတစ်ကောင်

<sup>၁</sup> အောင်သင်း၊ ၁၉၉၄၊ ၂၈။  
<sup>၂</sup> ခင်မင်၊ မောင်(ခေဖြူ)၊ ၂၀၀၄၊ ၃၂၄။

တို့ပါဝင်သည်။ အချို့ဝတ္ထုများတွင်မူ လူတစ်ယောက်နှင့် မြင်းတစ်ကောင် (သို့) နှစ်ကောင်တို့ ပါဝင်လေ့ရှိသည်။ စာရေးသူ၏ဘဝဖြစ်ရပ်မှန်ကို ပြန်လည်ရေးဖွဲ့ထားသောကြောင့် စိတ်ကူးနှင့်ဖန်တီးထားသော ဇာတ်ဆောင်များထက် ပို၍လူပီသသည်။ လူ့သဘာဝအဖွဲ့ကောင်းများ ပါဝင်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဒိဋ္ဌလောကဘက်သို့ အလေးကဲရေးဖွဲ့ထားသော်လည်း လောက၏အမှန်တရားများကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်သော စကားလုံးအရေးအဖွဲ့များနှင့် တင်ပြနိုင်သောကြောင့် ဇာတ်ဆောင်များဖြစ်ကြသည့် လူနှင့်မြင်းများသည် သဘာဝကျနေပါသည်။ ဝတ္ထုတိုထဲမှ ဇာတ်ဆောင်နှင့်ပတ်သက်၍ တက်တိုးက-

“ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်သည် လူ့သဘာဝဆိုတဲ့ နိယာမတရားကြီးကို အခြေခံပြီး ထိုတရားကြီးတွေရဲ့ အရိပ်အယောင်ဟု ဆိုအပ်တဲ့ လူ့စရိုက် (သို့) လူ့အပြုအမူ အပြောအဆိုတွေကို ပေါ်လွင်လာအောင် စိတ်ကူးဉာဏ်နဲ့ ဖန်ဆင်းထားတဲ့ တစ်ကယ့်လူစစ်တဲ့ လူတွေကို ဇာတ်ကောင်ပြုပြီး သရုပ်ဖော်ထားပါလျှင်လည်း အဲ့ဒီ ဝတ္ထုသည် စာပေအရာမြောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်”<sup>၁</sup>

ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

ကာလဒေသနောက်ခံဆိုသည်မှာ ဝတ္ထုဖြစ်တည်ရာ နေရာဒေသနှင့် အချိန်ကာလကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြသန်းတင့် ဘာသာပြန်ဆိုပြီး အန်ဒရေးမောရစ် ရေးသားသော စာရေးခြင်း အတတ်ပညာစာအုပ်၌ ကာလဒေသနောက်ခံအဖွဲ့၏ အရေးပါမှုကို-

“စိတ်ကူးယဉ်မှုဟာ အမှန်ဘဝရဲ့ ထောက်ပံ့မှု ရှိရတယ်။ တကယ်တည်ရှိနေတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့နောက်ခံရှိမယ်။ မရှိရင် ဝတ္ထုဟာ ခိုင်ခိုင်မာမာ မရပ်တည်နိုင်ဘူး”<sup>၂</sup>

ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများသည် ၁၉၄၂ ခန့်မှ ၁၉၄၆ ခန့်အထိ မြင်းလှည်းသမားတို့၏ဘဝကို နောက်ခံပြုရေးဖွဲ့ထားသော သရုပ်မှန် ဝတ္ထုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အမှန်တည်ရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်းနောက်ခံ ပါဝင်နေသောကြောင့် သော်တာဆွေ၏ဝတ္ထုတိုများသည် ကြာရှည်စွာတည်တံ့နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

<sup>၁</sup> တက်တိုး၊ ၁၉၆၃၊ ၃၀၇၊ ၃၀၈။

<sup>၂</sup> မြသန်းတင့်၊ ၂၀၀၁၊ ၃၅။

ရှုထောင့် ဟူသော ဝေါဟာရကို မြန်မာအဘိဓာန်အကျဉ်းချုပ်တွင် ‘မြင်ကွင်း၊ ကြည့်ရာဘက်၊ သုံးသပ်သည့်ဘက်မှ မြင်သောအမြင်’ ဟု ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ထို့အနက် ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် ဆက်စပ်ကြည့်လျှင် ရှုထောင့်ဆိုသည်မှာ ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းကို မည်သည့်သူ၏ ရှုထောင့်မှနေ၍ ရှုမြင်သုံးသပ်ပြထားသည်ဆိုသော သဘောဖြစ်သည်။ အားလုံးသိရှုထောင့်၊ ကန့်သတ်သိရှုထောင့်၊ ကိုယ်တိုင်ပြောရှုထောင့်၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန် ရှုထောင့်ဟု ရှုထောင့်(၄)မျိုးရှိရာ သော်တာဆွေသည် မိမိ၏ဘဝအတွေ့အကြုံကို ပြန်လည်ရေးဖွဲ့သော ဝတ္ထုများဖြစ်သည့်အလျောက် ကိုယ်တိုင်ပြောရှုထောင့် (သို့) ပထမလူရှုထောင့်ကို သုံးထားပါသည်။ ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ၊ ကျွန်ုပ်၊ ငါစသည့် ပြောသူ နာမ်စားကိုသုံး၍ ကိုယ်တိုင်ပြောရှုထောင့်မှ တင်ပြထားသောကြောင့် ဇာတ်လမ်းသည် ပို၍အသက်ဝင်နေသည်။ စာဖတ်သူနှင့် ဇာတ်ဆောင်သည် ရင်းနှီးနေသည်ဟု ထင်ရ ပါသည်။ စာဖတ်သူတို့အနေနှင့် ဖြစ်ရပ်မှန်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်မှုရှိလာစေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ဝတ္ထုတို၏ အင်္ဂါရပ်များနှင့်အညီ သော်တာဆွေ၏ ဝတ္ထုတိုများကို လေ့လာတင်ပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

**၂။ သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများ လေ့လာချက်**

သော်တာဆွေသည် ဘဝအတွေ့အကြုံ စုံလင်သူဖြစ်သည့်အလျောက် သူရေးဖွဲ့ ခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများသည်လည်း ဘဝအမျိုးမျိုးကို သရုပ်ဖော်ထားသော ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင် လေ့လာတင်ပြမည့် ‘ကြုံခဲ့ရသည်’၊ ‘ကျိုးလန့်စာစား’၊ ‘တစ်ခါကဘဝဖော်’ ဝတ္ထုတိုများသည် ဘဝထိုထို ဝတ္ထုတိုများထဲမှ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်ပါသည်။ သော်တာဆွေသည် ထိုဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုများ အပါအဝင် ဘဝထိုထိုဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ဖြင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန်ဆု ရခဲ့ ပါသည်။ စာပေရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့၏ မှတ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

‘ထိုဝတ္ထုတိုများသည် သော်တာဆွေ၏ ဘဝခရီးတစ်လျှောက်တွင် ကြုံတွေ့ ခဲ့ရသော အနိမ့်အမြင့်၊ အတက်အဆင်း စသည့် ဘဝ၏အလွှာများကို ရဲဝံ့စွာ ထုတ်ဖော်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ စာရေးဟန်သွက်၍ လေးနက်သော လူ့သဘာဝအဖွဲ့များ ပါရှိလေသည်’ ဟု ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါမှတ်ချက်အတိုင်းပင် မြင်းလှည်းသမား ဘဝ သရုပ်ဖော်များတွင် လူ့သဘာဝသဘာဝ အဖွဲ့ကောင်းပါဝင်မှုနှင့် ရေးဟန် ထူးခြား ကောင်းမွန်ခြင်းတို့ကြောင့် ပရိသတ်အကြိုက် ဝတ္ထုတိုကောင်းများ ဖြစ်ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

### ၂။ ၁။ ကြံ့ခဲရသည်

‘ကြံ့ခဲရသည်’ ဝတ္ထုတိုသည် သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော် ဝတ္ထုတိုများအနက် အကြောင်းအရာပြည့်စုံပေါ်လွင်ပြီး လူ့သဘော၊ လူ့သဘာဝများကို ထင်ဟပ်ပြနိုင်သည့် အကောင်းဆုံးဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။ ဝတ္ထု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူအချင်းချင်း လှည့်ပတ်ခြင်း ကင်းရှင်းကြပါစေ ဟူသော မေတ္တာပို့ အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ လောကဇာတ်ခုံပေါ်မှ လူသားတို့သည် မိမိတို့ရပ်တည် ရှင်သန်ရန် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး လှည့်ပတ်အနိုင်ယူကာ မြင့်တစ်ချိန်မှတစ်လှည့်ဖြင့် ကျင်လည်နေကြရုံများကို ဖော်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝတ္ထု၌ စာရေးသူသည် ကျောင်းသားဘဝမှ မိန်းမရပြီး ယောက္ခမ၏အလိုကျ မြင်းလှည်းသမားဘဝနှင့် ကျင်လည်ရပုံကို ဇာတ်လမ်းဆင် တင်ပြထားပါသည်။

ဇာတ်လမ်းအစ၌ ကားအရောင်းအဝယ်ပြုသူများ၊ ကားပွဲစားများသည် မိမိတို့ ကားအရောင်းအဝယ်ဖြစ်စေရန် အပြစ်အနာအဆာရှိသော ကားကိုပင် အလွန်အမင်း အမွန်းတင်၍ ပြောဆိုပြုမူပုံဖြင့် အစပျိုးထားသည်။ ကားအရောင်းအဝယ်လောက၏ အချင်းချင်း လှည့်ပတ်တတ်ပုံဖြင့် အစပျိုးပြီး နောက်ကြောင်းပြန်ဇာတ်ကွက်ကိုသုံးကာ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူလည်းဖြစ်၊ ဇာတ်လမ်းတွင်ပါဝင်သော အဓိကဇာတ်ဆောင်လည်း ဖြစ်သည့် သော်တာဆွေက ကိုယ်တိုင်ပြောရှုထောင့်သုံး၍ ကျွန်တော် ဟူသော နာမ်စား သုံးကာ ရေးဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဇာတ်ကြောင်းပြောရှုထောင့် မှန်ကန်မှုကြောင့် မြင်းလှည်းသမားဘဝသည် အမှန်တကယ် ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု စာဖတ်သူတို့ ယုံကြည်လာကြသည်။ စာရေးသူနှင့်တကွ မြင်းကလေးကိုလည်း သနားလာကြသည်။ ပေကပ်လွန်းသော မြင်းကြီးကိုလည်း ရယ်မောလိုကြသည်။ ကြောက်ရွံ့လာကြသည်။ ဝတ္ထုဖတ်စဉ်၌ပင် ရသခံစားမှု အမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်အောင် တင်ပြနိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်ဆိုသည့် ဇာတ်ကြောင်း ပြောဟန်ကြောင့် စာဖတ်သူတို့ ဇာတ်ဆောင်နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီးရှိသည်ဟု ခံစားမိ ပါသည်။

ပထမလူရှုထောင့်၏သဘောကို မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရေးနည်းစာအုပ်ကို ရေးသားသူ ဆိုဖီကင်းက-

“ပထမလူရှုထောင့်၏အကျိုးကို ပထမလူရှုထောင့်ကိုသုံးခြင်းဖြင့် ဇာတ်ဆောင်၏ စိတ်လှုပ်ရှားခံစားမှုများကို တင်ပြရန် လွယ်ကူ စေသည်။ ပြောစကားကိုရေးလျှင်ပင် ကိုယ့်စိတ်ကူးကို ကိုယ်တိုင် ရေးသားတင်ပြနိုင်သည်။ အကျိုးဆက်အဖြစ် ဇာတ်ဆောင်သည်

ဖြစ်နိုင်ချေ ပို၍ရှိလာသည်။ စွဲလန်းကပ်ငြိဖွယ် ရှိလာစေသည်။  
စာဖတ်သူသည် ကျွန်ုပ်ဆိုသော လေသံနှင့်အတူ ဇာတ်ဆောင်နှင့်  
ထပ်တူခံစားဖတ်ရှုနိုင်သည်”<sup>၁</sup>

ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမားဘဝအစတွင် နက်ကြုတ်ဆိုသော  
မြင်းကလေး ရှိသည်။ ထိုမြင်းကလေးသည် မဲမဲပုပုဝနှင့် ဂင်တိုတို အသိုးကလေး  
ဖြစ်သည်။ နက်ကြုတ်၏အကြောင်းကို-

“မောင်သွားထားနေ၊ အတပ်အဖြုတ်လည်း လွယ်ကူလှသည်။  
မာလည်းမာကျောလှသည်။ အကောင်နှင့်စာလျှင်လည်း သူ့ခြေမခေါ  
လေးဖက်ကွဲသည်။ ကျဲသည်။ သို့သော် ဒီကောင် ဘယ်လောက်ပဲ  
မာမာ၊ ဘယ်မျှဘဲ ခြေကောင်းကောင်း ကျွန်တော့်ယောက္ခမ  
မျက်နှာသာရအောင် မိန်းမကို ချစ်တဲ့စိတ်နှင့် ဇွတ်ဖိကြိတ်  
လိုက်တော့ ငနဲမျိုး ကျွန်တော့်လက်ထဲ လေးလပဲ ကြာပါလိမ့်မယ်၊  
အမောရောဂါ ရတော့တာပေါ့”<sup>၂</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

စာပေဗိမာန်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့က သုံးသပ်သည့်အတိုင်းပင် မြင်းအကြောင်း  
ရေးသော်လည်း မြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများ ပြည့်စုံပေါ်လွင်ပြီး  
ရေးဟန် သွက်လက်သည့်အတွက် ငြီးငွေ့ဖွယ်မဖြစ်။ သဘောကောင်းသော မြင်းလေး  
နှင့် လူတို့၏အတ္တစရိုက်ကို ယှဉ်တွဲပြလိုက်သောအခါ ကရုဏာသက်ဖွယ် ဖြစ်လာ  
ပါသည်။ စာရေးသူသည် ယောက္ခမအလိုကျ နေ့တွက်(၅)ကျပ်မှ (၆)ကျပ်အထိ  
ရအောင် ရှာရသည်။ မနက်(၅)နာရီ၊ (၆)နာရီမှထွက်ပြီး နေ့တွက်မကိုက်သေးလျှင်  
နာရီပြန် တစ်ချက်၊ နှစ်ချက်အထိ မောင်းသည်။ မြင်းလေး ပင်ပန်းနေသော်လည်း  
ရခါစမိန်းမနှင့် ယောက္ခမပျော်ရွှင်ရေးကိုသာ ဦးစားပေးသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်များကို  
တင်ပြရာ၌ စာရေးသူက မြင်းတစ်ကောင်ကို အလွန်ဆုံး(၆)နာရီထက်ပို၍ ရထားထဲမှာ  
တပ်မထားရ ဆိုသည့်သဘော နားမလည်ကြောင်းကို-

“ဤစဉ်၌ ကျွန်တော်က ဒါကို ဘာနားလည်ဦးမလဲခင်ဗျာ။  
မြင်းကို နွားလို အောက်မေ့ခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်အဖေက လယ်သမား။

<sup>၁</sup> King, 2008, 100.  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၅၊ ၆။



ကျွန်တော်နွားနှင့် ကြီးခဲ့ရသည်ဖြစ်၍ နွားတို့မည်သည် လှည်းကို တစ်နေ့လုံး မောင်းနိုင်သည်။”<sup>၁</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားသည်။

မြင်းကလေးမှာ ဖတ်ဖတ်မောသော်လည်း စာရေးသူက ပျော်ရွှင်ရပုံကို-

“မြင်းကား ဖတ်ဖတ်မောလေပြီ။ လူကတော့ နေ့တွက်ကိုက်၍ ပျော်လို့ ရွှင်လို့၊ ယောက္ခမကို ငွေအပ်ပြီး မယားကို ဖက်နမ်း လေသည်”<sup>၂</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားသည်။

စာရေးသူသည် စိတ်ကူးနှင့် စိတ်ကူးကိုပုံဖော်နိုင်အောင် အရေးအဖွဲ့ ကောင်းမွန်သောကြောင့် နက်ကြုတ်နှင့်အတူ ယှဉ်တွဲလုပ်ကိုင်ခဲ့ရသော အချိန်ကာလ များသည် နာကြဉ်းဖွယ်လဲ ကောင်း၊ ရယ်မောဖွယ်လဲ ကောင်းလာသည်။

စာရေးသူ ယောက္ခမကြီးအား အတွင်းစိတ်၌ မကျေနပ်သည့်အလျောက် မယားကို ဖက်နမ်းနေခြင်းမှာ ကပြားယောက္ခမ အလိုကျဖြစ်သည်ဟု တင်ပြပြီး အနောက်နိုင်ငံ သောက်ကျင့်အတိုင်းဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုသို့-

“ယောက်ဖရှေ့မရောင် ဖက်နမ်းရသည်မှာ အင်မတန်လျော်ကန် သင့်မြတ်သော အလုပ်ကြီး ဖြစ်နေပါသည်”<sup>၃</sup>

ဟု ရင်တွင်းခံစားချက်ကို ထုတ်ဖော်သရော်ထားသည်။ လူသား၏အတ္တနှင့် မြင်းကလေး၏ ဘဝကို အားပြိုင်ပြထားပုံမှာ စိတ်ကူးကောင်းသည်။ ထိုအားပြိုင်မှုသဘောကို-

“ကျွန်တော့်မိန်းမကို ဖက်နမ်းပြီး မြင်းဇောင်းထဲ ပြန်ဆင်းခဲ့ သောအခါ မြင်းကလေးမှာ မောလွန်းလှ၍ မြေပြင်တွင် ခြေကားယား လက်ကားယား လဲလျောင်းကာ ဖုတ်လိုက် ဖုတ်လိုက် နေရှာသည်။ ဤအရာကို ကျွန်တော့် အိမ်သားများက အေးပေါ့ကွယ် အလုပ်ကပြန်လာတော့ ခဏတုံးလုံးပက်လက် လှဲတာပေါ့”<sup>၄</sup>

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၆။  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၆။  
<sup>၃</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၆။  
<sup>၄</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၇။

ဟူသော အဖွဲ့ဖြင့် ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ မြင်းကလေးမောပန်းနေပုံကို အနုစိတ် သရုပ်ဖော်ထားသည့်အတွက် ကရုဏာသက်စေသည်။ တစ်ဖက်မှ ကိုယ်ချင်းစာစိတ် ကင်းမဲ့သော ယောက္ခမ၏ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်ကင်းပုံကို လက်တွေ့ကျကျ သရုပ်ဖော် ထားသည်။

ကြုံခဲ့ရသည့်ဝတ္ထုတိုတွင် ထူးခြားသောအချစ်၊ အလွမ်းဇာတ်ကွက်များ မပါဝင်ပေ။ မြင်းလှည်းသမားတစ်ယောက်နှင့် မြင်းများသာ ပါသည်။ လူသားတို့၏ အတ္တအောက်၌ မငြင်းဆန်ဘဲ ရုန်းသည့် သဘောကောင်းလှသော မြင်းကလေးကို စာဖတ်သူတို့၏ရင်၌ နာကျင်ခံစားလာရစေရန်-

“ဤစဉ်က ကျွန်တော့်နက်ကြုတ်လေးမှာမူ နံနက်(၄)နာရီ သူ့ကို အစာဖျော်ကျွေးသောအခါ၌ လက်နှင့်ရိုက်၍ပင် နှိုးရပါသည်။ ဤမှ သူ ငါအလုပ်သွားရဦးမှာပါလားဟု သိလေရကား သူထ စား၏။ (၅)နာရီခွဲ၊ (၆)နာရီ၌ အစာကုန်သည်။ ဤအခါ၌ သူနှင့် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်မိန်းမ တစ်၊ ယောက္ခမ တစ်၊ ယောက္ခမ၏အမေကြီး တစ်၊ ယောက်ဖ သုံး၊ ပေါင်းခြောက်ဦးသော လူသတ္တဝါတို့ကို လုပ်ကျွေးရန် လှည်းတပ်၍ ထွက်ခဲ့ရပြန် တော့၏”<sup>၁</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

မြင်းကလေးနှင့် စာရေးသူ၏လှုပ်ရှားမှုကို အနုစိတ် သရုပ်ဖော်ရေးဖွဲ့ ထားသည်။ စာရေးသူသည် မြင်းကို အတိုင်းအဆမရှိ ခိုင်းစေသည့်အတွက် မြင်းလှည်းသမား အသိုင်းအဝိုင်း၌-

“ကျောင်းသားဟေ့ ... ဝီ ..... မြင်းသတ်ထွက်လာပြီ”

ဟု ပြောလေ့ရှိသည်။

“မြင်းမျက်နှာထက် ယောက္ခမမျက်နှာ ကြည့်ရတာကွာ၊ ဘယ် ... တစ်ဆယ်ထက်အောက်မလဲ”<sup>၂</sup>

ဟု ပြောကြသည်။

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၇။  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၈။

စာရေးသူသည် ကျောင်းသားဘဝမှ မြင်းလှည်းသမားဘဝသို့ ကူးပြောင်းကာစ ဖြစ်၍ အဝတ်အစားများကို လှလှပပဝတ်ကာ-

“မျက်နှာကိုပင် ပေါင်ဒါသလိုက်သေးသည်။ ထို့ကြောင့် အခြား မြင်းလှည်းသမားတို့က မျက်စိဆံပင်မွှေး စူးကြသည်။ လှောင်ကြ ပြောင်ကြသည်။”<sup>၁</sup>

ထိုဇာတ်ကွက်များတွင်လည်း လူ့သဘာဝအဖွဲ့များ ပါဝင်နေသည်။ စာရေးသူသည် ခရီးလမ်းကို မကျွမ်းကျင်သည့်အတွက်လည်း မြင်းကလေးမှာပို၍ ပင်ပန်းရသည်။ ထို့ကြောင့် မြင်းသတ်နေခြင်း ဆိုသည့် စကားမှာမမှားပါဟု ဆင်ခြင်ပြထားသည်။

ယောက္ခမ၊ မိသားစုဒဏ်ကြောင့် မြင်းလေး မကျန်းမမာဖြစ်လာရပုံကို-

“ယခု ကျွန်တော့်မြင်း နက်ကြုတ်လေးမှာ ကျွန်တော့်လက်ထဲ ရောက်တာ လေးလကြာမှစ၍ မနက်အိမ်က ထွက်လာစဉ်သာ လေးဖက်ပြေးနိုင်၍ ပြန်ဖြုတ်ချိန်ကား နွားသွား တစ်လှမ်းချင်း မျှသာ ဖြစ်တော့သည်”<sup>၂</sup>

ဟုလည်းကောင်း၊

“ကျွန်တော့်မြင်းသိုးလေးသည် ဖိုထိုးလျက် ရှိလေသည်”<sup>၃</sup>

ဟုလည်းကောင်း ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ မိမိဆိုလိုချက်ကို ထိထိမိမိဖော်ပြနိုင်သော စကားအသုံးအနှုန်းများကြောင့် ဇာတ်ကွက်များသည် သရုပ်ပေါ်လာသည်နှင့်အမျှ ကရုဏာရသပါ မြောက်လာသည်။

လောဘစိတ်ဖြင့် ခရီးသည်အများအပြားကို တင်လာပြီး ခရီးသည်များက နှေးလွန်းသည့်အခါစိတ်ပျက်ကြသည်။ ထိုအခါ မြင်းကလေးဝမ်းဗိုက်ကို ကြာပွတ်နှင့် ရိုက်ရပြန်သည်။ ခရီးသည်များထဲတွင်လည်း သနားတတ်သူက မရိုက်ရန်ပြောသည်။ စာရေးသူမှာ ခရီးသည်ဆန္ဒကို မလွန်ဆန်နိုင်၍ ရိုက်ရပြန်သည်။ ထိုသို့ဖြင့် လူသား၏ အတ္တနှင့် ကရုဏာစိတ်တို့ကို တစ်ပြိုင်တည်း တင်ပြထားသည်။ ဇာတ်ကွက်တိုင်းတွင် အားပြိုင်မှုများ၊ နှိုင်းယှဉ်ချက်များ ထည့်သွင်းထားသည်။

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၇။

<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၈။

<sup>၃</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၉။

ဝတ္ထု၏ပထမပိုင်းတွင် စာရေးသူနှင့် သဘောကောင်းသော နက်ကြုတ်ကလေးတို့ အခန်းဖြစ်သည်။ ထိုအခန်းတွင် စာဖတ်သူကို ကရုဏာရသနှင့် စည်းရုံးဆွဲဆောင် ထားသည်။ ဒုတိယပိုင်းမှာ စာရေးသူနှင့် အလွန်ကတ်သည့် မြင်းကြီးအကြောင်း ဖြစ်သည်။ နက်ကြုတ်အပိုင်း၌ မြင်းကလေး၏ မတရားအနိုင်ကျင့်ခံရပုံ ဇာတ်ကွက် များကို ရင်နာဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးဖွဲ့တင်ပြထားသည်။ မြင်းသိုးကြီးရလာသော အပိုင်းကို ကရုဏာရသလည်းမြောက်၊ ဟာသလည်းမြောက်အောင် ရေးဖွဲ့ထားသည်။

ဝတ္ထုတွင်ဇာတ်လမ်း အပြောင်းအလဲပါရသည်။ စာရေးသူနှင့် နက်ကြုတ်ကလေး အခန်းမှ စာဖတ်သူ၏အာရုံကို ပြောင်းပေးရာတွင် မြင်းသမားဘဝမှ လူလိမ်လူညာ အကြောင်းကို သဘာဝကျကျ ဖန်တီးရေးဖွဲ့ထားသည်။ စာရေးသူအား လိမ်ညာသော မြင်းလှည်းသမားမှာ ထွန်းရှန် ဖြစ်သည်။ ထွန်းရှန်မှာ စာရေးသူအား ကရုဏာ သက်ကာ အခြားမြင်းတစ်ကောင်ကို ဝယ်ရန်ပြောသည်။ ငွေတစ်ရာအလိုက်ပေးရန် ပြောဆိုသည်။ လက်ရှိထိုမြင်းကို မောင်းနေသူသည် သူဌေးသားဖြစ်သည်။ ဖခင်ထံမှ ငွေတစ်ရာရလို၍ မြင်းကိုရောင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ မိမိကလည်း ထိုအဖိုးကြီးကို မုန်းတီးသည်။ အဖိုးကြီးသမီးနှင့်ကြိုက်နေသည်ကို ခွဲပစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု လှည့်ပတ်ပြောဆိုသည်။ ထွန်းရှန်က ထိုမြင်းအကြောင်းကို-

“မြင်းဆိုတာ အဲဒီလိုဟာမှ မြင်းကွ ... မင်းဇော်ကြီး ကိုင်လိုက်  
 ရုံပဲ၊ ဘာမှ တက်ခေါက်စရာ၊ ကြာပွတ်ရိုက်စရာ မလိုတော့ဘူး။  
 မင်းဇော်ပြား တစ်ချက်လောက် ခတ်ကြည့်လိုက်စမ်း၊ ဟရူး ...  
 ဟရူးနဲ့ ယူသွားလိမ့်မယ်၊ ထိန်းသာထားပေရော့”<sup>၁</sup>

ဟု ပြောသည်။ ထိုပြောသံသည် မြင်းလှည်းသမား၏လေသံ ပေါ်လွင်သည်။ လူလိမ် လူညာတို့၏ စရိုက်သဘာဝလည်း ပေါ်လွင်သည်။

သော်တာဆွေသည် စကားပြောကိုရေးဖွဲ့ရာ၌ ဇာတ်ဆောင်၏ ဘဝအနေအထားနှင့် လိုက်ဖက်အောင် ပုံဖော်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ ပြောစကားရေးသားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထုတိုရေးနည်းစာအုပ်ကို ရေးသားသူ ဆိုဖီကင်းက-

“သင်ပြောစကားသည် သင်ဖော်ပြနေသည့် လူ့စရိုက် ထင်ဟပ်  
 နေသည် ဟူသော မျှော်လင့်ချက် ဖြစ်ပေါ်အောင် ရေးသားရမည်။  
 ပုံစံအားဖြင့် ပူပန်တတ်သူသည် သူ၏ပြောစကား၌ ပူပန်နေမှုများ  
 အဆက်မပြတ် ပါနေလိမ့်မည်။ အမြဲအကောင်းမြင်တတ်သူ (သို့)

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၇။

အကောင်းမမြင်တတ်သူတို့သည်လည်း သူတို့၏ ပြောစကားလေသံ၌  
စရိုက်ပေါ်လွင်နေမည်”<sup>၁</sup>

ဟု ဆိုပါသည်။

ကိုဘလှဆိုသော မြင်းလှည်းသမားတစ်ဦး၏ ပြောစကားကြောင့် ထိုမြင်းသည်  
မြင်းကျိုးမလေးတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ မည်သူမျှဝယ်မည့်သူ မရှိ၍ ပစ်ထား  
ရသော မြင်းဖြစ်ကြောင်းသိပြီး မဝယ်ဖြစ်တော့ပေ။ နက်ကြုတ်လေးနှင့် မတတ်သာ၍  
ခွဲခွာရပြီးနောက် အခြားမြင်းကြီးတစ်ကောင်နှင့် ကြုံတွေ့ရပြန်သည်။ ထိုမြင်းကြီး  
ကိုလည်း မြင်းလှည်းသမားပတ်ဝန်းကျင်မှ မြင်းပွဲစားတစ်ဦးက လာ၍စပ်ပေးခြင်း  
ဖြစ်သည်။ ထိုမြင်းပွဲစားက-

“အဲတာ မင်းလိုချင်တဲ့ အစားပဲကွ။ အသွားအလာ မှန်တယ်။  
လေးဖက်ကျတယ်။ စိတ်သဘောကောင်းတယ်။ ကိုယ်ကာယကြီး  
ကတော့ မင်းမြင်တဲ့အတိုင်းပဲ ဆိုရင်း ပွဲစားသည် မြင်း၏သွားကို  
ဖြိုကာကြည့် ‘ ..... အသက်က ငါးနှစ်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။  
နုထွားကြီးတွေကွ။ နောက်တက်လမ်း အများကြီး ရှိသေးတယ်။  
မြင်းနည်းနည်း ညောင်းနေတာကတော့ .... ’ ပွဲစားအသံ  
တိုးသွားကာ ကျွန်တော့်နားကပ်လျက် ဟောဒီမြင်းပိုင်ရှင် အဖိုးကြီး  
နှင့် သူ့သားနှစ်ယောက်စလုံး အာဖျန်ချည်းပဲကွ ရသမျှကို ရှူပစ်  
နေတာပဲ မြင်းကို အစာကောင်းကောင်း ကျွေးတာမဟုတ်ဘူး၊  
မင်းလို ဂရုစိုက်တဲ့လူ လက်ထဲရောက်ရင်တော့ကွာ ၄-၅-၁၀  
ရက်အတွင်း တသွေးတမွေး ဖြစ်လာမှာပဲ”<sup>၂</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့တင်ပြထားရာ ပွဲစား၏လေသံ ပေါ်လွင်အောင် ရေးသားနိုင်သည်။ မြင်းကို  
သွားကြည့်လေသောအခါ မြင်းပိုင်ရှင်အဖိုးကြီးက မြင်းပါးကို လက်ဝါးစောင်း  
ရိုက်ကာ-

“ဂမြင်းမသားကြီး၊ သောက်စားပုပ်လိုက်တာ၊ ကျွေးလို့ကိုလောက်တယ်  
မရှိဘူး။ နှင်စားတိုင်းကျွေးရင် လူတွေငတ်ရချည်ရဲ့။ မှန်း ...

<sup>၁</sup> king , 2008, 92.  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၁၇။

ဖယ်စမ်း အရင်တစ်ခါလည်း နင်ဒီလိုအစားတောင်းတာနဲ့ပဲ စည်ပိုင်းတစ်လုံး ကွဲပြား”<sup>၁</sup>

ဟု ဆိုပြီး စားခွက်ကို ယူသွားသည်။ သားဖြစ်သူကို ခေါ်၍လည်းပဲ မြင်းသေးကွက် များကို ပြာဖြင့်ဖို့ပစ်စမ်းဟု ဆိုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မြင်းသည် အစာကောင်းကောင်း စားသည့်အတွက် ကျန်းမာရေးကောင်းသည်။ မြင်းသေးကွက်များကလည်း မြင်း၏ ကျန်းမာရေးကောင်းကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ မြင်းဝယ်မည့်သူ မြင်စေရန် မြင်းစောင်းထဲ ရေလောင်းထားသော ရေကွက်ကို မြင်းသေးဟုဆိုကာ လိမ်ညှာပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ပွဲစားက အဖိုးကြီးအိမ်နားကပ်၍ နားထောင်ကြည့်ပါဦးဟု ဆိုကာ နားထောင် စေသည်။ ထိုအခါ အဖိုးကြီး၏ဇနီး အမယ်ကြီးက-

“တော်ဟာ တစ်နေ့ ရွှေတစ်လုံး ဥပေးနေတဲ့ငန်းကို တစ်ရက်ထဲ သတ်စားတဲ့လူနဲ့ အတူတူပဲ။ ဒီမြင်းဟာ ကျုပ်တို့ကို ဘယ်လောက် အကျိုးပေးသလဲ။ နေ့စဉ် ကိုယ်လိုချင်သမျှ ငွေရနေတာပဲ။ ဒီမြင်းဝင်မှ ကိုယ့်စီးပွားလည်း ဖြစ်တယ် မဟုတ်လား။ မြေးကလေးကို နားတောင်း လုပ်ပေးနိုင်တယ်။ လက်ကောက် လုပ်ပေးနိုင်တယ်။ ဒီလို ကိုယ့်အကျိုးပေးတဲ့မြင်းကို လက်လွှတ် ပစ်ရင် မှားလိမ့်မယ် ကိုတိုး ရှင်စဉ်းစားပါဦး”<sup>၂</sup>

ဟု ပြောဆိုနေသည်။

အဘိုးကြီးက-

“ငါစကားလွန်နေပြီကွ၊ ငါလူကြီးစကားတစ်လုံး မပျက်ချင်ဘူး”<sup>၃</sup>

ဟု ပြန်ပြောသည်။

အဖွားကြီးက-

“စကားတစ်လုံး ဖျက်ရတာထက် ကိုယ့်နောင်ရေးအတွက်က ပိုအရေးကြီး ပါတယ် ကိုတိုးရယ်၊ ရှင်ဒီမြင်းမျိုး ဒီအဖိုးနဲ့ ရဦးမလား”<sup>၄</sup>

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၁၈။  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၂၁။  
<sup>၃</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၂၁။  
<sup>၄</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၂၁။

“ကျုပ်တော့ ဟောဒီကျုပ်သားကြီး မခွဲနိုင်ဘူးတော့”<sup>၁</sup>

ဟူ၍လည်းကောင်း ပြောဆိုကာ ငိုယိုသည်။

စာရေးသူသည် အဖိုးကြီးနှင့်အမယ်ကြီးတို့၏ ပြောစကားများကို အမှန်တကယ် ထင်မှတ်ပြီး မြင်းကြီးကို ဝယ်ယူခဲ့သည်။ စာရေးသူသည် မြင်းလှည်းသမားတို့၏ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး လိမ်ညာစားသောက်တတ်သော လူ့သဘာဝကိုမြင်အောင် တင်ပြ ထားသည်။ လူ့စရိုက်သဘာဝအဖွဲ့ကောင်းကြောင့် ထိုအခန်းကိုလည်း နှစ်သက်ကြရ ပြန်သည်။

ထိုမှတဆင့်စာရေးသူသည် ဝတ္ထုတို၏ဇာတ်တက်ပိုင်းကို ဇာတ်ရိုက်မြင့်တင်ပေး လိုက်သည်။ မြင်းဆိုးမြင်းသစ်ကြီးနှင့် စာရေးသူတို့ အားပြိုင်မှုအပိုင်း ဖြစ်သည်။ မြင်းအသစ်ကြီးသည် အစာမစားနိုင်သည်ကို အစာစားလွန်းသည့်ဟန်မျိုး ပေါ်အောင် ပိုင်ရှင်များက ဖန်တီးထားသည်။ အစာထည့်သည့် စည်ပိုင်းကို ရေဆေးထားသည်။ ကျန်းမာရေးကောင်းသည်ဟု ထင်အောင် ရေစိုနေသောအကွက်ကို သေးကွက်ဟု ပြောခဲ့သည်။ ထို့ထက်ပို၍ ဆိုးသည်မှာ မြင်းကြီးသည် စမ်းချောင်းဂိတ်သို့ ပြန်ရောက်ပြီဆိုလျှင် ရှေ့ဆက်၍မသွားတော့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုမြင်းကြီးနှင့် စာရေးသူ၏ ဘဝဖြစ်ရပ်များကို ဇာတ်ကွက်များနှင့် တင်ပြသည်။ ဇာတ်ကွက်တင်ပြပုံ စိတ်ကူးကောင်းလှသည်။ မြင်းကြီးသည် အပြင်ပန်းတွင် ကြီးမားခန့်ထည်သောကြောင့် ဂျပန်စစ်ဗိုလ်တို့က ငှားသွားသည်။ စမ်းချောင်းထိပ်သို့ ရောက်၍ မာစတာလက်ညှိုး ညွှန်သည့်အတိုင်း ရှမ်းလမ်းလက်ယာဘက်သို့ ဇက်ကြိုးဆွဲကွေ့လိုက်သောအခါ၌ ငနဲကြီး ဗြန်းခနဲ ထိုးရပ်ပါတော့သည်။ စမ်းချောင်းထိပ်သို့ ရောက်လျှင် တစ်ခေါက် မောင်းပြီးဖြစ်၍ သူ့တာဝန်ကျေပြီ အိမ်ပြန်ဖြုတ်ရတော့မည် ဖြစ်သည်။ မည်သို့မျှ ဆက်၍ မသွားတော့ပေ။ ထိုအခါ အခြားမြင်းလှည်းသမားတို့က ဝိုင်းလာပြီးလျှင် ကြာပွတ် သုံးလေးစင်းနှင့် အပြင်းအထန် နှစ်ဖက်ညှပ်ရိုက်မှ တအားခုန်၍ထွက်သည်။ ထိုကဲ့သို့ မြင်းကြီး၏ပြုမူပုံကို-

“ကျွန်တော်က စိတ်ညစ်ညစ်နှင့် မြင်းကြီး၏ဝမ်းဗိုက်ကို ကြာပွတ် နှင့် ပတ်၍ပတ်၍ ရိုက်သည်။ သို့သော် တစ်ချက်ရိုက်လျှင် နှစ်လှမ်း နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်သည်။ နှစ်ချက်ရိုက်လျှင် လေးလှမ်း ပြန်ဆုတ်သည်။ အနီသို့လျှင် ဘိုးဘိုးအောင် ဝလုံး အပေါက်မျိုးချည်း လုပ်တော့ ကျွန်တော်စိတ်ဆိုးပြီး လှည်းအောက် ဆင်းကာ သူ့ဇာတ်သွားကွင်းကိုဆွဲပြီး ကြာပွတ်ရိုးကြိမ်လုံးဘုနှင့်

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၂၁။

နားအုံကိုချည်း တီးမိတော့သည်။ အချက်ပေါင်းများသည်၌ ကျွန်တော့်ဆန္ဒကို မလိုက်ရုံသာမက ပတပ်ရပ်ခုန်ပေါက်ပြီး လမ်းမပေါ် လှဲအိပ်လိုက်တော့၏။ ရိုက်သော်လည်း မထ၊ ကန်ကျောက်၍သာ နေသဖြင့် လှည်းကျိုးမည်စိုး၍ သူ့ကို လှည်းမှဖြုတ်လိုက်ရတော့၏”<sup>၁</sup>

ဟု စာရေးသူသည် မြင်းကြီး၏တုန့်ပြန်ဆန့်ကျင်မှုများကို စာဖတ်သူ၏ စိတ်အာရုံ၌ မြင်လာရန် အနုစိတ် သရုပ်ဖော်ထားပါသည်။

မြင်းဆိုးမြင်းကပ်၏သဘာဝနှင့် လူသားကို အားပြိုင်ထားသည်။ စာရေးသူသည် ဂျပန်ခေတ်ကို နောက်ခံဖွဲ့ထား၍ ဂျပန်တို့၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုနှင့်ယှဉ်ကာ ဇာတ်ကွက်ဆင်ထားသည်။ ဂျပန်က မြင်းမသွားလျှင် နင်ဆွဲဟု ပြောသည့်အခါ စာရေးသူက မျက်လုံးပြူးကာ ခေါင်းခါလက်ခါ ငြင်းသည်။ ဂျပန်က ဓားကိုဖြုတ်၍ ဓားအိမ်ရိုးကြီးနှင့် ရွယ်ပါတော့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် မြင်းနေရာကဝင်၍ စာရေးသူ ဆွဲရသည်။ လူစင်စစ်က မြင်းဖြစ်ရသည်။ ထိုဇာတ်ကွက်သည် ရယ်မောရွှင်မြူးစေသော ကရုဏာသက်စေသော ခံစားမှုကို ပေးသည်။ ထိုမြင်းကြီးနှင့်စာရေးသူ၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဇာတ်ကွက်မှာ ဆေးရုံကြီးမှ စစ်သုံးပန်းအလောင်းများ မြှုပ်ရန် မြင်းလှည်းငှားသည့် အခန်း ဖြစ်သည်။ စာရေးသူ၏မြင်းလှည်းတွင်ပါသော အလောင်းမှာ အင်္ဂလိပ် အလောင်းနှင့် ဟိန္ဒူအလောင်း ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်အလောင်းချပြီးသော်လည်း ဟိန္ဒူ အလောင်း ကျန်ခဲ့သည်။ မြင်းကြီးသည် ထုံးစံအတိုင်း ကြံတောသုဿန်သို့မောင်းရာ ဟံသာဝတီအဝိုင်းသို့ ရောက်လျှင် ရှေ့ဆက်မသွားတော့ပေ။ နောက်ဆုံး မြင်းကို ဖြုတ်ပြီး မသာအလောင်းကို ဟိန္ဒူသင်္ချိုင်းရောက်အောင် တွန်းပို့ရတော့သည်။ လှည်းမှ ဖြုတ်လိုက်သော မြင်းဆိုးကြီးသည် အိမ်သို့ပြန်သွားပြီး အစာစားနေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ရေးဖွဲ့ရာတွင်-

“မသာကို လှည်းပေါ်မှချပြီး ကိုယ့်လှည်းကိုယ် တွန်းခဲ့ရ၍  
အိမ်ပြန်ရောက်သောခါ ကိုယ်တော်ကြီးအား အစာရေစာများ  
စားနေသည်ကို တွေ့ရပါတော့သည်”<sup>၂</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။  
ထို့အပြင်-

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၂၉။  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၃၄။



“ချစ်ယောက္ခမကြီးရေ ... အဲဒါ ခင်ဗျားသမီးယူတဲ့ ကျေးဇူးပေါ့ ခင်ဗျ”

ဟုလည်း သရော်၍ ရေးဖွဲ့ထားသည်။ အလွန်မုန်းတီးရသော မြင်းကြီး မိမိလက်မှ လွတ်အောင် ပြန်ထုတ်ရာ၌ စာရေးသူလင်မယား ရန်ဖြစ်ဟန်ဆောင်သည်။ မိန်းမ ဖြစ်သူက သမီးကို စိန်နားကပ်ဆင်နိုင်သည့် ကျေးဇူးရှင်မြင်းကြီးဟု ဆိုသည်။ စာရေးသူက ဝင်မပါနဲ့ဟုဆိုကာ ရိုက်တော့မည့်ဟန်ပြုသည်။ ဝတ္ထုဇာတ်သိမ်းပိုင်းတွင် မိမိတို့အား လိမ်လည်၍ ဇာတ်တိုက်ရောင်းချလိုက်သော အဖိုးကြီးနှင့် အဖွားကြီး လင်မယားအား ခွင့်လွှတ်စိတ်တို့ဖြစ်လာကာ ဤလောက၌ လူသားတို့သည် မိမိတို့ ဝမ်းရေးအတွက် လူအချင်းချင်းလှည့်ပတ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ခွင့်လွှတ်စိတ် မွေးကြပါဟု လမ်းညွှန်ထားပါသည်။

စာရေးသူက-

“ဪ ဘဝတာဝမ်းရေးကြောင့် သူတို့ အသက်အရွယ်ကြီး တွေနှင့် ဤသို့ပြုမူရပါကလား။ ဘဝသည် ကြောက်ဖွယ်လိလိ”<sup>၂</sup>

ဟု အနားသတ်ထားပါသည်။

သော်တာဆွေသည် လူ့သဘာဝအဖွဲ့ကောင်းများ ပါဝင်အောင် ဖွဲ့နိုင်သည်။ လူသားတို့နှင့်ယှဉ်၍ ရပ်တည်နေရသော သတ္တဝါတို့၏ဘဝကို စာနာစွမ်းရှိလာ အောင်လည်း တင်ပြနိုင်စွမ်းရှိပါသည်။ ထို့အပြင် အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက်သော စာလုံးများကို ရွေးချယ်နိုင်သည်။ အနုပညာစိတ်ကူးကောင်းမွန်မှု၊ ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်မှုတို့ကြောင့် လူ့သဘာဝအဖွဲ့ အားကောင်းသည့် ဝတ္ထုတိုများ ဖန်တီးနိုင် ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

၂။ ၂။ ကျီးလန်စာစား

‘ကျီးလန်စာစား’ ဝတ္ထုတိုမှာ ဂျပန်ခေတ်၌ ဂျပန်တို့သည် အခြေအနေ မကောင်း၍ တပ်ဆုတ်ရမည့် အနေအထားသို့ရောက်နေသောအခါ စစ်တပ်အတွက် အသုံးပြုရန် မြင်းလှည်းသမားများထံမှ မြင်းကောင်းများကို ဈေးနည်းနည်းနှင့် ဝယ်ယူနေချိန် ဖြစ်သည်။ မြင်းလှည်းသမားများသည် မိမိတို့မြင်းများကိုယူလာပြီး

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၃၄။  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၃၆။

အစစ်ဆေးခံကြရသည်။ ပေမီဒေါက်မီမြင်းများကို ဂျပန်က ဝယ်ယူသိမ်းပိုက်ကြသည်။ မဝယ်သောမြင်းများကို စစ်ဆေးပြီးကြောင်း တံဆိပ်ပြား ခတ်နှိပ်ပေးလိုက်သည်။

စာရေးသူတွင် တက်တိုးနှင့်အောင်ဘု ဆိုသည့် မြင်းနှစ်ကောင် ရှိသည်။ အောင်ဘုမှာ ဂျပန်ကြိုက်လောက်သည့် အနေအထားမရှိသော်လည်း တက်တိုးမှာ ဂျပန်သိမ်းပိုက်မည့် အနေအထား ဖြစ်နေသည်။ မိမိ၏မြင်းလေးကို မစွန့်လွှတ်ရစေရန် မြင်းဆရာကိုကျင်စိန်နှင့်ပေါင်း၍ မြင်းခြေထောက်မကောင်းပုံဖြင့် ဇာတ်လမ်းဆင်တင်ပြထားပါသည်။ ဇာတ်လမ်းအစတွင် တက်တိုး၏ခြေကို နာနေသယောင်ထင်ရအောင် မြင်းဆရာကိုကျင်စိန်က ဖန်တီးပေးပုံနှင့် အစပျိုးထားသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကို-

“တက်တိုး၏ရှေ့ခြေတောက်ကို ခွာဆစ်မှစ၍ အုန်းဆံကြိုးနှင့် တစ်ရစ်စီ တစ်ရစ်စီ တင်းကျပ်စွာ စည်းပတ်ခဲ့ရာ နှစ်ဖက်စလုံး ပြီးသောအခါ လူများက ချုပ်ကိုင်ထားသော ပါးစပ်ကြိုး လွှတ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တက်တိုးခမျာ တုံးခနဲ လဲသွားရှာလေသည်”<sup>၁</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ မနက်ဖြန်တွင် မြင်းကိုသွားပြရမည် ဖြစ်သည်။ ကြိုးများကို ဖြည့်ပေးလိုက်လျှင် မြင်းလက်ကောက်ပြီး ထော့နဲ့ထော့နဲ့ နေစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုဝတ္ထု၌ မြင်းနှင့် မြင်းပိုင်ရှင်ကြားတွင်ရှိသော သံယောဇဉ်ကို ဖော်ပြထားသည်။ တိရစ္ဆာန်အချင်းချင်း၏ မေတ္တာတရားကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ စာရေးသူမှာ မချိမဆန့် ခံစားနေရသော တက်တိုးကိုကြည့်၍ စိတ်မချမ်းသာ။ တက်တိုးမှာလည်း တအင်အင် ညည်းညူလျက် ရှိသည်။ အောင်ဘုသည် လည်ကြီးစဉ်း၍ သူ့အဖော်ကို စိုက်ကြည့်နေရာမှ လျှာနှင့် လျက်ပေးနေသည်။ ဤဝတ္ထုတွင်မူ စာရေးသူသည် သတ္တဝါအချင်းချင်း၏ မေတ္တာတရားကို အလှအပဇာတ်ကွက်များအဖြစ် ထည့်သွင်း ရေးဖွဲ့ထားသည်။ အောင်ဘုနှင့်တက်တိုးတို့၏ တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ချစ်ခင်ကြပုံကို-

“အစာစားတာမှာလည်း တစ်ကောင်တစ်ခွက် ကျွေးသည်ကို တစ်ခွက်တည်း နှစ်ကောင်ပြုစားကြပြီး၊ တစ်ခွက်အစာကုန်မှ အခြားတစ်ခွက်သို့ နှစ်ကောင်ပြုစား အတူပြောင်းကြ၏။ ထို့ပြင် သူတို့ချင်း ကစားနေကြရာမှာလည်း အင်မတန် ချစ်စရာကောင်း၏။ ခွေးချင်း ကစားတာနှင့် တူသည်။ တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ပတပ်ရပ်၍ မတ်တပ်ရပ်ကြပြီး ညင်သာစွာ နပန်းသတ်၏။

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၄၀။

ပါးစပ်နှင့် မနာမကျင်ကိုက်ကြ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျောချင်း ခိုင်း၍ ပြေးလိုက်ကြသေးသည်။ နို့ပြီး မျက်နှာချင်းဆိုင် ပြန်ကာ ထွေးလုံးကြပြန်၏”<sup>၁</sup>

ဟူ၍ အနုစိပ် သရုပ်ဖော်ရေးဖွဲ့ထားသည်။ ထိုဇာတ်ကွက်ကလေးများသည် သဘာဝ ကျပြီး စာဖတ်သူတို့အား ကြည်နူးသာယာစိတ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ မြင်းကလေး နှစ်ကောင်၏ အနေအထားကိုလည်း-

“တက်တိုးသည် ခြေလှမ်းကျဲ၍ ရှေ့လက်ခုတ်ပုံ အင်မတန် ကောင်းသည်။ ခွာသံတဖျောင်းဖျောင်း မြည်ဟိန်းသည်။ ရှေ့လူ များကို ဘဲလ်ပေးစရာ မလိုချေ။ ကြာပွတ်မကိုင်ရ၊ ဆွဲဇက်နှင့် မောင်းရ၍ အနှေးအမြန်သည် မော်တော်ကားလီဗာ အဖိအဖွ ကဲ့သို့ ဇက်ကြိုးအလျော့အတင်းသာ ဖြစ်ချေသည်။ ထိုမျှနှင့် အားမရ၍ ဇက်ဖျားတစ်ချက် ခတ်လိုက်ပါမူ (ဇက်ကြိုးနှင့် ကျောကို ပုတ်လိုက်ခြင်း) တက်တိုးအား တစ်နေ့လုံး စုပ်သပ်၍ ချောနေရတော့မည်။ တက်တိုးသည် စိတ်ဆပ်၍ အမှတ်ကြီး၏။ သူ့အသားနာတတ်၏။ ဆတ်ဆတ်ထိ မခံချေ”<sup>၂</sup>

ဟု အနုစိတ် သရုပ်ဖော်ရေးဖွဲ့ထားသည်။ မြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ဗဟုသုတများကို ရေးဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း စကားအသုံးအနှုန်းများမှာ ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ်နှင့် ပေါ်လွင်သည်။ မြင်းလေးတစ်ကောင်၏ စရိုက်အပေါ် စာဖတ်သူတို့ စိတ်ဝင်စား ချင်စရာ ဖြစ်လာသည်။ အောင်ဘုနှင့်ပတ်သက်၍မူ-

“အောင်ဘုကတော့ တက်တိုးကဲ့သို့ ဆွဲဇက်တော့ မဟုတ်၊ ဇက်အေး၊ ခြေလှမ်းလည်း မကျ၊ သို့သော် ခြေစိပ်နှင့် အင်မတန် သွက်သည်။ မိတ်ဆွေ၏ လက်ညှိုးနှင့်လက်ခလယ်ကို ဆန့်၍ မြင်းပြေးသကဲ့သို့ အမြန်ဆုံး လှုပ်ယမ်းကြည့်လိုက်ပါ။ အောင်ဘု၏ ခြေတို့သည် ဤသို့ တရိပ်ရိပ်နေ၏”<sup>၃</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

မြင်းလေးနှစ်ကောင်နှင့် ပတ်သက်သည့် စာရေးသူ၏ ခံစားမှုကို-

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၄၀။  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၄၁။  
<sup>၃</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၄၁။

“သူတို့နှစ်ကောင် မောင်းရသည်မှာ ကျွန်တော့်တွင် တစ်မျိုးစီ အရသာရှိ၏။ ပင်ပန်းခြင်းကား လုံးဝမရှိချေ။ ငေါက်ငန်းရသော ရှန်ရင်းကြမ်းတမ်းမှုလည်း မဖြစ်၊ အင်မတန် စိတ်နှလုံး သာယာ၏။ မိမိခရီးသည်တို့၏ ငြိုငြင်မှုလည်း တစ်ခါမျှ မခံခဲ့ရ။ ကျေနပ် နှစ်သိမ့်စွာ ပိုက်ဆံပေးသွားကြသည်သာ”<sup>၁</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

ကျီးလန်စာစားဝတ္ထုတွင် ဂျပန်တို့၏လက်အောက်၌ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ကာ ကျီးလန်စာ စားနေရစဉ် မြင်းပိုင်ရှင်နှင့်မြင်းကလေးတို့၏ သံယောဇဉ်တွယ်ကြပုံကို ခေတ်အခြေအနေအရ ဖြစ်ပေါ်နေသောဖြစ်ရပ်များနှင့် ဆက်စပ်ယူကာ မေတ္တာတရား၏ အရသာကို ခံစားနိုင်အောင် တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ တက်တိုးသည် အသိမ်းခံရနိုင်သော မြင်းတွင်ပါဝင်သည့်အတွက် စာရေးသူသည် ကြေကွဲခံစားရသည်။ မြင်းဆရာကိုကျင်စိန်က မြင်းကိုမပြရန် ပြောသော်လည်း အစစ်ဆေးခံနေရာသို့ ခေါ်လာမိသည်။ ထိုသို့ခေါ်လာပြီးမှ စိတ်တွင်းကြေကွဲခံစားနေရပုံကို-

“ဟုတ်တယ် .... ဟုတ်တယ်၊ ငါတကယ်ကို မှားတာပါ။ တက်တိုးဟာ တစ်ညတာလေး ခြေထောက်ကြိုးစည်းတဲ့ ဝေဒနာ ကလေး ခံရမှာကို အခုစစ်မြေပြင် ကျည်ဆံတွေထဲမှာ အစာ ကောင်းခြင်း မစားရဘဲနဲ့ မတန်တဆဝန်တွေ ထမ်းဆောင် ရတော့မယ်။ တယ် ... ငါ့ဖို့လည်း မကောင်း၊ တက်တိုးဖို့လည်း မကောင်းပါလားဟု တွေးတောကာ မျက်ရည်လည်လာတော့သည်”<sup>၂</sup>

ဟု မြင်းလေးတစ်ကောင်ပေါ်တွင် ပိုင်ရှင်၏စိုးရိမ်စိတ်၊ မေတ္တာထားသည့်စိတ်တို့ကို ဖွဲ့ပြထားသည်။ ကိုကျင်စိန်က မြင်းကလေးကို တင်းကျပ်စွာ ချည်နှောင်ထားသည်ကို မကြည့်ရက်သောကြောင့် ကြိုးများကို ဖြေပေးလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် တက်တိုးသည် စစ်ဆေးသည့်နေရာသို့ ပါလာရတော့သည်။ စာရေးသူသည် တက်တိုးအား ဂျပန်တို့ ရှေ့သို့ ခေါ်၍ပြမပြဆိုသည့် စိတ်အတွေးများကို အားပြိုင်တင်ပြထားသည်။ နောက်ဆုံးတွင်မူ တက်တိုးကို တတ်နိုင်သလောက် အချိန်ဆွဲထားပြီး တက်တိုး၏ လည်ပင်းကို မျက်နှာနှင့်အပ်ကာ မင်းကိုငါထားပြီး သွားရတော့မည် သိရဲ့လား ဟု ပြောမိသည်။ သော်တာဆွေ၏ဇာတ်ကွက်များသည် သိမ်မွေ့လှပြီး လူသားတို့၏

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၄၁။

<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၄၆။

သတ္တဝါတို့အပေါ် ထားသော မေတ္တာစိတ်ကိုဖော်ပြနိုင်သည်။ အောင်ဘုကိုမူအစစ်ခံပြီး ပေမမိသည့်အတွက် ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

စာရေးသူသည် နောက်ဆုံးတွင် တက်တိုးအားသွား၍ ပြတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ် လိုက်ချိန်၌ ကိုကျင်စိန်ရောက်လာပြီး တီးတိုးပြောဆိုသောစကားကြောင့် အံ့ဩခြင်း၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ မယုံကြည်ခြင်းများ ဖြစ်လာရသည်။ စာရေးသူသည် တက်တိုး၏ ပါးချပ်ကို လက်နှင့်ချုပ်၍ မြင်းအုပ်ထဲမှ ခပ်ကုတ်ကုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ အိမ်သို့ရောက်လျှင် တက်တိုးအား မော်တော်ကားဂိုထောင်ထဲသွင်း၍ အစာရေစာနှင့် အလုံပိတ်ထား လိုက်သည်။ ညအချိန်သို့ရောက်သောခါ ကိုကျင်စိန်၏ပန်းပဲဖိုသို့ ဆွဲသွားသည်။ ကိုကျင်စိန်သည် အသင့်လုပ်ထားသော လခြမ်းတံဆိပ်ကို မီးဖိုထဲမှဆွဲထုတ်၍ တက်တိုး၏ လက်ဝဲဘက်တင်ပါးကို (ဂျပန်နည်းတူ) ထိုးနှိပ်ပေးလိုက်လေသည်။ မြင်းများအား စစ်ဆေးပြီးလျှင် ပေမမိသောမြင်းကို နှိပ်ပေးလိုက်သည့် လခြမ်းတံဆိပ် ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းဖြင့် တက်တိုးသည် ဂျပန်လက်မှ လွတ်မြောက်ခွင့် ရခဲ့သည်။

‘ကျီးလန်စာစား’ ဝတ္ထုသည် ‘ကြုံခဲ့ရသည်’ ဝတ္ထုကဲ့သို့ စိတ်ခံစားမှုမျိုးစုံကို မပေးနိုင်သော်လည်း လူသားနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့ကြား မေတ္တာတရား၊ သံယောဇဉ်တို့ကို သိမ်မွေ့ညင်သာစွာ ဇာတ်ကွက်များဖော်၍ တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂။ ၃။ တစ်ခါကဘဝဖော်

‘တစ်ခါကဘဝဖော်’ဝတ္ထုတွင်မူ မြင်းလှည်းသမားဘဝတွင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော မြင်းများ အနက်သံယောဇဉ် တွယ်တာခဲ့ရသည့် မြင်းကြီးတစ်ကောင်အကြောင်းကို ဇာတ်လမ်းဆင် တင်ပြထားပါသည်။ ဇာတ်လမ်းအဖွင့်တွင် အိမ်မက်ထဲ၌ မြင်းကြီး တစ်ကောင်ကို မြင်မက်ပုံဖြင့် အစပျိုးထားသည်။ စာရေးသူသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၆ ခုနှစ်အထိ မြင်းလှည်းသမားဘဝနှင့် ရပ်တည်ခဲ့သည်။ ၁၂နှစ်ကျော်ကြာခဲ့ပြီး သော်လည်း အိမ်မက်ထဲတွင် ထိုမြင်းကြီးကို မကြာခဏတွေ့နေရသည်။ သူ့ကြုံတွေ့ ခဲ့ရသော မြင်း(၁၅)ကောင်အနက် ထိုမြင်းကြီးတစ်ကောင်ကိုသာ အိမ်မက်မက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ အိမ်မက်ကို အကြောင်းပြု၍ ထိုမြင်းကြီးနှင့် ဆုံတွေ့ခဲ့ရပုံကို နောက်ကြောင်းပြန် ဇာတ်ကွက်ဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။

ထိုမြင်းကြီးမတိုင်မီက မြင်းပေါက်လေးတစ်ကောင် ရှိသည်။ ထိုမြင်းပေါက်လေးမှာ မြင်းကပ်လေး ဖြစ်သည်။ ထိုမြင်းသည် ကိုကျင်စိန် မောင်းသောအခါ၌သာ ရသည်။ စာရေးသူ မောင်းသောအခါ မရပေ။ ထိုအချိန်တွင် စိတ်ရိုးသဘောကောင်းမြင်းကြီးနှင့် လဲရန် အောင်သွယ်လာသည်။ မြင်းသိုးကြီးတွင် မျက်လုံးတစ်ဖက်က တိမ်သလာ

များဖြင့် ပြာကန်းနေ၏။ နောက်ခြေနှစ်ဖက် (ဘဲပါ၍) တစ်လှမ်းချင်းသွားလျှင် ကွတကွတနှင့် ကားနေ၏။ သို့သော် လှည်းထဲ၌ပြေးသောအခါ ခြေလှမ်းကျကြီးနှင့် လေးဖက်ကွဲ၍ ခရီးတွင်သည်။ ငွေတစ်ရာငါးဆယ် အလိုက်ပေးပြီး လဲလှယ် လိုက်သည်။ အခြားမြင်းလှည်းဆရာများကမူ ထိုမြင်းသိုးကြီးသည် အလွန်ကတ်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း စာရေးသူတွင်မူ မြင်းကတ်ခြင်း မရှိပေ။ ကြို့ပင်ကောက်တွင်နေစဉ်က ခရီးရှည်ကို ဝန်တင်ပစ္စည်းများစွာဖြင့် ဆွဲရသောကြောင့် မြင်းကတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စာရေးသူ၏လက်တွင်မူ စမ်းချောင်းမှ ဗဟန်း (သို့) ရန်ကုန်ကို ကတ္တရာစေးလမ်းမှ ရန်ကုန်လုပ် လှည်းပေါ်ကလေးဖြင့် လူလေးငါးယောက်မျှကိုသာ ဆွဲရသည်။ မြင်းကြီး မှာလည်း တစ်နေ့တစ်ခြား ဝဖြိုး၍လာသည်။ စာရေးသူသည် မျက်စိတစ်ဖက် တိမ်ဖုံး နေသော မြင်းကြီးကိုချစ်ခင်သည်။ ကြည့်၍မဝအောင် ဖြစ်လာသည်။ မိမိအပေါ် ရိုးရိုးသားသားနှင့် မခိုမကတ်ဘဲ မြင်းလှည်းကိုဆွဲပေးသော မြင်းကြီးအပေါ် ချစ်ခင် ကျေနပ်နေပုံကို-

“ကိုယ့်မြင်းကိုကြည့်ရ၊ လွန်စွာအားရ၏။ ကျက်သရေရှိ၏။ တစ်နေ့လျှင် ကုလားပဲတစ်ပြည်၊ ဖွဲနုတစ်ပြည်၊ ကောက်ရိုးစဉ်း တစ်ခွဲကို ရေနှင့်ဖျော်၍ မနက်တစ်စည်၊ ညတစ်စည် ထား၏။ မြင်းလှည်းသမားတို့ မည်သည်မှာ မြင်းအစာစားလေ ဝမ်းသာလေ ဖြစ်၏။ ကျွေးရတာ မနုမြောပေ၊ မစားမှာကိုသာ စိုးရိမ်ရ၏”<sup>၁</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ မြင်းလှည်းသမားတို့၏ မြင်းအပေါ်ထားရှိသော ခံစားမှုကို တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝါကျတိုများဖြင့် သွက်လက်သောရေးဟန်မှာ စာဖတ်သူ တို့အား ညည်းငွေဖွယ် မဖြစ်အောင် အထိန်းအကွပ် ပြုထားသည်။

‘တစ်ခါကဘဝဖော်’ ဝတ္ထုတွင်မူ စာရေးသူက မိမိမြင်းကြီးကို တွယ်တာ နှစ်သက်သော ကျေနပ်အားရသောစိတ်ကို ထပ်တလဲလဲဖွဲ့၍ လူသားနှင့်တိရစ္ဆာန် ကြားရှိ မေတ္တာကို တင်ပြထားသည်။ သူ၏မြင်းကြီးကို-

“လွန်စွာ ချစ်စရာကောင်းသည်။ သဘောသဟာရ လွန်စွာ ကောင်း၏။ မြင်းသိုးပေမဲ့ မြင်းမများကို ငမ်းခြင်း၊ ရမ်းခြင်း၊ သခင်ကို ကြမ်းခြင်းများ မပြုတတ်ချေ။ သတ္တိလည်း လွန်စွာ ကောင်း၏။ ဗုံးတွေ တဝုန်းဝုန်း ချနေလည်း အခြားမြင်းများလို

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၁၀၁။

တုန်လှုပ်ချောက်ခြားခြင်း မရှိပေ။ သခင်ထားရာမှာ စိတ်ငြိမ်စွာ နေရဲ၏”<sup>၁</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့တင်ပြထားသည်။ တိရစ္ဆာန်၌ပင် စရိုက်အဆိုး၊ အကောင်း ရှိတတ်သည့် သဘောကို စရိုက်ဖော်အဖွဲ့ဖြင့် တင်ပြခဲ့သည်။ စာရေးသူချစ်သော မြင်းကြီး၏ ထူးခြားသည့်စရိုက်ကို စာဖတ်သူတို့ စိတ်ဝင်စားရန် ပုံဖော်ရေးဖွဲ့ရာ၌ ခေတ်ကာလ နောက်ခံကို နေရာတကျသုံးထားသောကြောင့် ပို၍ပေါ်လွင်မှုရှိသည်။ အချိန်ကာလမှာ ဂျပန်တို့ဆုတ်ကားနီး မဟာမိတ်များ ထိုးစစ်ဆင်နေချိန် ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တွင် ဗုံးများ တဝုန်းဝုန်း ကြဲနေသည့်ကြားမှ စာရေးသူသည် မြင်းကြီးနှင့်တွဲ၍ ရဲဝံ့စွာ အသက်မွေး ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန် အတူယှဉ်၍ ရင်ဆိုင်ကြပုံများကို-

“မြင်းလှည်းထွက်နေတုန်း လေကြောင်းရန် ဥသြဆွဲပြီး ဗုံးတွေ ချနေချိန်တွင် ကျွန်တော်ကနီးရာ ဗုံးခိုကျင်းထဲ ဝင်နေ၊ သူ့ကို အပြင်မှာ ထားခဲ့၊ တစ်ချို့မြင်းတွေဆို လန့်ပြေးလို့ ကျိုးပဲ့ကုန် တာပေါ့။ ဟော .... သူကတော့ အေးငြိမ်းကြောင်း ဥသြဆွဲလို့ ကျွန်တော်ပြန်ထွက်လာတဲ့အခါ ထားရာမှာ နကမ္ပတိ။ အဲသည်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဗုံးကျတဲ့ဆီကို အမြန်သွားတော့တာပေါ့ ခင်ဗျာ။ ဒီအခါမျိုးမှာ တစ်ခေါက်ကောင်း ကိုယ်တောင်းသမျှ နှင့်နေအောင် ရတာကိုးဗျ။ တစ်ခါတစ်လေလည်း တစ်ပြားမှ မရှိ တော့တဲ့ လူနဲ့များ ညားတော့ သနားလို့ အလကားဗျို့”<sup>၂</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ဗုံးကြဲသံများကြား၌ မြင်းနှင့်လူသားတို့၏ လှုပ်ရှားရုန်းကန် ကြဟန်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်အောင် ပုံဖော်ရေးဖွဲ့ထားသည်။ မြင်းကြီး၏ တည်ငြိမ်သော စရိုက်သည် နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ထိုအကြောင်းကို တင်ပြရာတွင် စာရေးသူက အပြောစကားပြေဟန်မျိုး ရော၍တင်ပြထားသည့်အတွက် သည်းထိတ်ရင်ဖိုသည့်လေသံ၊ မြင်းကြီး၏ ရဲဝံ့သည့်အပေါ် အံ့ဩသည့်လေသံ၊ ကျေနပ်အားရသည့်လေသံ အမျိုးမျိုး ပါဝင်နေသည်။

ဗမာ့တပ်မတော်က တော်လှန်ရေးကြေညာပြီးနောက် ဂျပန်တို့အပြေးတွင် ရန်ကုန်၌ မင်းမဲ့နေသည့် အချိန်ကာလတွင်မိ၍ စာရေးသူနှင့်မြင်းကြီးတို့ လှုပ်ရှား ရုန်းကန်ရပုံကိုလည်း နောက်ခံနှင့် ဆက်စပ်ရေးဖွဲ့ထားသောကြောင့် အသင့်ယူတို့ ရှိပြီးလျှင် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဇာတ်ကွက်များ ဖြစ်လာရပါသည်။ စာရေးသူက-

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၁၀၂။  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၁၀၂။

“ဗမာ့တပ်မတော်က တော်လှန်ရေး ကြေငြာပြီးတဲ့နောက် ဂျပန်တွေ အပြေး ရန်ကုန်မြို့မှာ ခေတ္တမင်းမဲ့ဖြစ်နေချိန် ကျွန်တော်တို့ဟာ မြင်းလှည်းတွေနဲ့ ကုန်တိုက်တွေ လိုက်ဖောက်ကြတာ လမ်း(၄၀) ကမ်းနားလမ်းက ရခဲ့တဲ့ ကလေးဝတ်စွပ်ကျယ်၊ ဆွယ်တာ၊ ဂျာကင်တွေဖြင့် ကျွန်တော် ကလေး(၃)ယောက်ရတောင် ဝတ်လို့ မကုန်သေးဘူး၊ ဒါတောင် တစ်ချို့ရောင်းပစ်တာ ဘယ်နည်းမလဲ၊ လှည်းတစ်စီးအပြည့် (၃)ဦးတည်း ခွဲယူရတာ။”<sup>၁</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့တင်ပြထားပါသည်။ မြင်းကြီးနှင့်စာရေးသူ၏ ဇာတ်လမ်းကို ဇာတ်ကွက်ဖော် တင်ပြရာ၌ ခေတ်နောက်ခံနှင့် တစ်သားတည်းဖြစ်အောင် တင်ပြထားသောကြောင့် သရုပ်မှန်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာပါသည်။

မင်းမဲ့ကာလတွင် စာရေးသူသည် အိမ်တစ်လုံးဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဂျပန်တွေ အပြေး၌ ဟုမ်းလမ်းက ဂျပန်တွေသိမ်းထားသော သစ်များကို မြင်းလှည်းနဲ့သွားယူပြီး ဒရိုင်ဘာ ကိုမြတ်သာ၏ တဲပုတ်ဖျက်ပြီး တစ်ယောက်တစ်ဝက်ပိုင်မှု သဘောတူညီကာ အိမ်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ မြင်းလှည်းမောင်းခ တစ်နေ့ (၅၀၀)ကျပ်ရ၍ လက်သမားခ (၃၀၀၀)ကျပ်ကိုလည်း ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ယောက္ခမနှင့်အိမ်ခွဲပြီး ကိုယ်ပိုင်အိမ်သို့ ပြောင်းလာခဲ့သည်။ စာရေးသူသည် ဟာသရသသဘောလည်း ပါအောင် သူ၏ အတွေးကို-

“ယင်းအချိန်၌ ကျွန်တော့မှာ မြင်းပိုင်၊ လှည်းပိုင်၊ အိမ်ပိုင်နှင့် ဟင် .. အိမ်ဂုဏ်မောက်လှတဲ့ ယောက္ခမခင်ဗျာ၊ သောက်ဂရုစိုက်လို့ လာခဲ့ ဇနီးနဲ့သမီး ...”<sup>၂</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

မြင်းလှည်း ဝင်ငွေကောင်းလာသည်နှင့်အမျှ ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်း အပါ (ခေါ်) မြသွင်တို့လင်မယား ရောက်လာသည်။ ကိုအုန်းမောင်ဆိုသူ ကျောင်းဆရာ တစ်ယောက်လည်း မှီခိုလာသည်။ ထို့နောက်တွင်မူ အခြေအနေလျော့ပါးလာ၍ သူငယ်ချင်းများကို ပြန်စေရသည်။ ဇနီးနှင့်သမီးအားလည်း သူ့အမေဆီ ပြန်ပို့ရသည်။ မြင်းလှည်းနှင့်အိမ်ကို ရောင်းချထုခဲ့၍ အလုပ်ပြောင်းရန် စိတ်ကူးသည်။ မြင်းကြီး မှာလည်း လှည်းတပ်မောင်း၍မရ အစာလည်း မစားနိုင်တော့ပေ။ သခင်၏အမှုကို

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၁၀၂။  
<sup>၂</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၁၀၄။



အစွမ်းကုန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီဖြစ်သော မြင်းကြီး၏ နောက်ဆုံး ဘဝနေဝင်ချိန်ကို စာရေးသူက-

“သူသည် လမ်းမမှာ တွေ့တွေ့တွေ့တွေ့ လျှောက်၍ နေတတ်သည်။ ပြီးတော့ တစ်နေရာမှာ အကြာကြီးငူပြီး ရပ်နေတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ညလုံးပင် ... မလာ၍ နောက်တစ်နေ့မှာ လိုက်ရှာ ခေါ်ရသည်။ အစာဟောင်းကို သွန်ပစ်၍ အစာသစ်ဖျော်ပေး ရသည်။ သို့သော် ဖွဲ့နုကလေးများ စုပ်၏။ ဆေးကျွေးလို့လဲ မျိုမချတော့ပြီ။ စားလိုက်သလိုနှင့် အာစောင့်မှာ ငုံထားပြီး လူလက်လွတ်လိုက်သည်နှင့် ထွေးပစ်တော့၏။ သူသေမည့်ရက် ကိုသာ ကျွန်တော်မျှော်ရပါတော့သည်။”<sup>၁</sup>

ဟု ရေးဖွဲ့ထားသည်။

သို့ရာတွင် မြင်းကြီးသည် မသေဘဲ ကိုမြတ်သာ၏စပ်ဟပ်ချက်အရ အခြားမြင်းနှင့် လဲယူနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုမြင်းမှာမူ ငါးခုကဲ့သို့ လည်ပင်းတောင့်တင်းကာ ကျောကုန်းမှာ ငါးဖယ်ကဲ့သို့ ကုံးနေသည်။ ပုံပန်းမကျသော မြင်းဖြစ်၍ ကိုမြတ်သာကိုသာ မောင်းစေ သည်။ မြင်းနှစ်ကောင်ကို လဲလှယ်စေပြီးနောက် မကြာမီတွင် သူ၏မြင်းဟောင်းကြီးသည် နေရာသစ်၌ သေဆုံးသွားကြောင်း သိရသည်။ ထိုဒုက္ခိတမြင်းမကလေးသည်လည်း သူ့လက်မှတစ်ဆင့် ကူးပြောင်းကာ ဒုက္ခိတအဖြစ်နှင့်ပင် ဘဝဝဋ်ကြွေးကို ဆပ်နေရ သေးသည်။

ဇာတ်သိမ်းပိုင်း၌ သူ၏မြင်းဟောင်းကြီးရှိရာသို့ သွား၍ကြည့်ပုံကို တင်ပြထား သည်။ မြင်းကြီး၏ အပြုအမူမှာ ရင်နှင့်ကြေကွဲဖွယ် ကောင်းလှသည်။

“မြင်းကြီးသည် အနီးကပ်လာသော ကျွန်တော့်ကို အနံ့ဖြင့် မှတ်မိ၍ သူမမြင်သော မျက်လုံးဘက်၊ လက်ဝဲမှ လာခဲ့သော ကျွန်တော့်အား ညာမျက်လုံးနှင့် လှည့်ကြည့်လိုက်သဖြင့် သူနှင့် ကျွန်တော်သည် မျက်နှာချင်း တည့်တည့်ဆိုင်လိုက်ရပါသည်။ နို့ပြီး ခဏချင်းပဲ ပြန်လှည့်သွားသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်တွင် သူ ကျွန်တော့်ကို ‘မင်းဘာကြောင့် လိုက်လာသလဲ’ ဟု မေးလိုက် သလို ထင်စားသွားပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ရင်ထဲမှာ လှိုက်လှိုက် လဲ့လဲ့ ခံစားမှုတစ်ရပ်ဖြင့် သူ့မေးကိုကိုင်၍ သူ့နှာရိုးကို ပါးဖြင့်

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၀၊ ၁၀၉။

ကပ်လိုက်မိပါသည်။ နောက်တစ်ပတ် ကြာသောအခါ၌ သေဆုံးပြီ ဟူသော သတင်းကို ကြားရပါသည်။”<sup>၁</sup>

ဟု တင်ပြထားသည်။

ဇာတ်သိမ်းပိုင်း ဇာတ်ကွက်သည် လူသားနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့၏ သံယောဇဉ်ကို စာဖတ်သူတို့၏ ရင်ထဲသို့အရောက် ပို့ဆောင်ပြီး နာကျင်ခံစားစေနိုင်စွမ်း ရှိသည်။ ကရုဏာရသများ ရရှိစေသည်။ တစ်ခါကဘဝဖော်ဝတ္ထုသည် သံယောဇဉ် တွယ်တာမှု များသည် ကြာရှည်ဆက်ဆံမိကြခြင်း၊ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး နားလည်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် လူသားနှင့်တိရစ္ဆာန်ကြား၌ပင် ဖြစ်ထွန်းလာတတ်ကြောင်းကို သိမ်မွေ့ညင်သာစွာ တင်ပြထားသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

**ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်**

ဤစာတမ်းတွင် သော်တာဆွေ၏ မြင်းလှည်းသမား ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတို (၃)ပုဒ်ကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ ဝတ္ထုတိုအားလုံးမှာ ဇာတ်လမ်းကိုဦးစားပေး ဖန်တီးထားသော ဝတ္ထုများ မဟုတ်ပေ။ မြင်းလှည်းသမား တစ်ယောက်၏ တစ်ကယ့် ဘဝအတွေ့အကြုံနှင့် လူ့စရိုက်သဘာဝများကို အခြေခံပြီး မြင်းကဲ့သို့သော သတ္တဝါ တို့၏ စရိုက်သဘာဝများကို ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းကာ တင်ပြထားသော ဝတ္ထုတိုများသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း စာရေးဆရာ သော်တာဆွေသည် ဘဝအတွေ့အကြုံ အစုံလင်သည်။ မြင်းလှည်းသမားဘဝကိုလည်း ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ မြင်းလှည်းသမား ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူလည်ပွဲစားများ၊ လိုအပ်လျှင် အကျိုးပြုသော လူကောင်းများနှင့်လည်း ဆုံတွေ့ခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။ ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်သည့်အလျောက် လူ့စရိုက်၊ လူ့သဘာဝအမျိုးမျိုးကို နေရာတကျ ထည့်သွင်းတင်ပြ ထားသည်။

‘ကြုံခဲ့ရသည်’ ဝတ္ထုသည် စာရေးသူ၏မြင်းလှည်းသမား ဘဝအတွေ့အကြုံ အစုံလင်ဆုံး ဖြစ်ပြီးလျှင် ပါဝင်သော ဖြစ်ရပ်များမှာလည်း ထူးခြားသည်။ ရသခံစားမှု အမျိုးမျိုးကိုလည်း ဇာတ်လမ်းတစ်လျှောက်တွင် တွေ့ကြုံခံစားစေသည်။ အလွန် သဘောကောင်းသော မြင်းမလေးကို မိမိ၏အတ္တကြောင့် ညှာတာရကောင်းမှန်းမသိဘဲ အမောရောဂါရ၍ သေဆုံးသည်အထိ အသုံးချမိသော လူသားတစ်ယောက်၏ ခံစားမှုကို ဖော်ပြထားသည်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ဝဋ်ကြွေးတစ်ရပ်အနေဖြင့် မိမိကို တုန့်ပြန်

<sup>၁</sup> သော်တာဆွေ၊ ၁၉၆၁၊ ၁၀၂။

အနိုင်ယူသည့် အလွန်ကပ်သော မြင်းကြီး၏ နှိပ်စက်ခြင်းခံရသည့် အကြောင်းများကို တင်ပြထားသည်။

စာဖတ်သူတို့အား မတူညီသော အမြင်စရိုက်နှစ်မျိုးကို ထင်မြင်စေပြီး အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်စေသည်။ မြင်းနှစ်ကောင်နှင့် လူသား၏ဘဝ အားပြိုင်မှု များကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထို့အပြင် ယောက္ခမကြီး၏ လူ့သဘာဝအဖွဲ့များမှာ သဘာဝကျ၍ ပေါ်လွင်သည်။ မြင်းများသည် အဓိကအခန်းကဏ္ဍ၌ ပါဝင်သော်လည်း လူအချင်းချင်း လှည့်ပတ်လိမ့်ညာနေသော လူမှုအဖွဲ့အစည်း၊ ပရိယာယ်မာယာများကို တင်ပြလိုသော သဘောတက်သို့လည်း အလေးကဲသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

‘ကျီးလန်စာစား’ ဝတ္ထုမှာမူ ဂျပန်တို့ဆုတ်ခွာခါနီးအချိန်ကို နောက်ခံပြု၍ မြင်းလှည်းသမားတို့၏ ဘဝရုန်းကန်မှု၊ မြင်းများအပေါ် ထားရှိသည့် သံယောဇဉ် တို့ကို စာဖတ်သူတို့ ခံစားနိုင်ရန် သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

‘တစ်ခါကဘဝဖော်’ ဝတ္ထုတွင်မူ လူတစ်ယောက်နှင့် မြင်းတစ်ကောင်ကြားတွင် အတူယှဉ်တွဲရုန်းကန်၍ ဖြစ်တည်တတ်သော သံယောဇဉ်သဘောကို ရေးဖွဲ့တင်ပြထား သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပုံးသံကြားမှာပင် သခင်ထားသည့်နေရာတွင်နေ၍ သခင်ကို စောင့်တတ်သည့် မြင်းကြီး၏ တည်ငြိမ်မှုသဘောမှာ နှစ်သက်စွဲငြိဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ ကရုဏာသက်ဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ စွန့်လွှတ်ပြီးကာမှ မိမိမြင်းကြီးရှိရာသို့သွား၍ ကြည့်ရှုခဲ့သည့် စာရေးသူ၏ မြင်းကြီး၏တုန့်ပြန်သော ခံစားရမှုမှာ စကားပြောမပါဘဲ နာကြည်းဖွယ်၊ ကရုဏာသက်ဖွယ် ရသကို ပေးစွမ်းသော ဇာတ်ကွက်ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးဆရာ သော်တာဆွေသည် ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုများကို ဖန်တီးရာတွင် အောင်မြင်ကျော်ကြားသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဘဝထိုထိုဝတ္ထုတိုများတွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွင် ရှိသော ဘဝအမျိုးမျိုး လူအမျိုးမျိုးထဲမှ ယနေ့ခေတ်တွင် တွေ့ကြုံရန် ခက်ခဲသည့် မြင်းလှည်းသမားတို့၏ဘဝကို သရုပ်ဖော် ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ဘဝထိုထိုဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ်တွင် ‘ကြုံခဲ့ရသည်’၊ ‘ကျီးလန်စာစား’၊ ‘ချစ်သူချစ်တဲ့သူ’၊ ‘မိရွှေနီ’၊ ‘တစ်ခါကဘဝဖော်’၊ ‘ပြည်ဝင်ပြည်ထွက်’၊ ‘ကျွန်တော်ဘယ်က လာသနည်း’ ဆိုသည့် ဝတ္ထုတို ခုနှစ်ပုဒ် ပါဝင်သည်။ ထိုဝတ္ထုတိုများထဲမှ ‘ကြုံခဲ့ရသည်’၊ ‘ကျီးလန်စာစား’၊ ‘တစ်ခါကဘဝဖော်’ ဟူသည့် ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထု သုံးပုဒ်ကို တင်ပြထားပါ သည်။

ထိုသို့ လေ့လာတင်ပြရာတွင် ဝတ္ထုတိုသဘောတရားဆိုင်ရာ စာပေအယူအဆ များကို ရေးသားပြုစုထားပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ စာအုပ်များကိုလေ့လာဖတ်ရှု တင်ပြထားပါသည်။ ထိုစာအုပ်များထဲမှ သော်တာဆွေ၏ ဝတ္ထုတိုသုံးပုဒ်ကို လေ့လာ ရာတွင် အကျုံးဝင်သည့် ဝတ္ထုတိုသဘော၊ ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်ဆောင်နှင့် ရှုထောင့်၏

သဘောတရားများကို ထုတ်နုတ်တင်ပြထားပါသည်။ လူသားနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့အကြား ထားရှိသည့် သံယောဇဉ်ကို ပေါ်လွင်အောင် ဖွဲ့ဆိုထားသော အဖွဲ့များကိုလည်း အလေးပေး၍ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ စာရေးသူ၏ အကြောင်းအရာနှင့် လိုက်ဖက် ပြီးလျှင် အကြောင်းအရာကို ပေါ်လွင်စေသော အရေးအသားကိုလည်း တင်ပြထား ပါသည်။ ယခုတင်ပြခဲ့သော ဝတ္ထုတိုသုံးပုဒ်အနက် ‘တစ်ခါကဘဝဖော်’ ဝတ္ထုတိုသည် လူသားနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့အကြား နာကျည်းဖွယ်၊ သနားကရုဏာသက်ဖွယ်တို့ကို ပေါ်လွင်အောင် သရုပ်ဖော်ရေးဖွဲ့ထားသည့်အတွက် အနှစ်သက်ဆုံး ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

**နိဂုံး**

သော်တာဆွေသည် ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုများကို အရေးအဖွဲ့ကောင်းမွန်သကဲ့သို့ ဟာသဝတ္ထုတိုများကိုလည်း ရေးဖွဲ့ရာတွင် ဘဝသဘော၊ ဟာသသဘောပါအောင် ရေးဖွဲ့နိုင်သူ ဖြစ်သည်။ သူ၏ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုများတွင် သတ္တဝါတို့၏ သံသရာ ဌ်လည်း လူသားနှင့်သတ္တဝါ အသက်ရှင်မှုအတွက် အားထုတ်ကြရပုံကို သရုပ်ဖော် ထားပါသည်။ သော်တာဆွေ၏ အခြားသော သရုပ်ဖော်ဝတ္ထုများကိုလည်း ဆက်လက် လေ့လာသင့်သည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

### ကျမ်းကိုးစာရင်း

#### မြန်မာဘာသာ

ခင်မင်၊ မောင်(ခနုဖြူ)။ (၁၉၉၇)။ *စာပေသမုဒ္ဒရာ၌လက်ပစ်ကူးခြင်း*။ ရန်ကုန်၊ အားမာန်သစ် ပုံနှိပ်တိုက်။

ခင်မင်၊ မောင်(ခနုဖြူ)။ (၂၀၀၄)။ *စကားပြေသဘောတရား*၊ စကားပြေအတတ်ပညာ (စတုတ္ထအကြိမ်)။ ရန်ကုန်၊ မြန်နွာစာအုပ်တိုက်။

ဇော်ဂျီ။ (၂၀၀၄)။ *ရှာစာပေအဖွင့်နှင့်နိဒါန်း*။ ရန်ကုန်၊ အင်ကြင်းဦးပုံနှိပ်တိုက်။

တာရာ၊ ဒဂုန်။ (၁၉၆၉)။ *စာပေသဘောတရား၊ စာပေဝေဖန်ရေး၊ စာပေလှုပ်ရှားမှု*။ ရန်ကုန်၊ နံ့သာတိုက်။

တက်တိုး။ (၁၉၆၃)။ *ဘဝနှင့်စာပေ*။ ရန်ကုန်၊ မိုးဦးပန်း။

ထင်၊ မောင်။ (၁၉၇၉)။ *သိပ္ပံဝတ္ထုတိုစာတမ်းများ၊ ဝတ္ထုတိုစာတမ်း(ဒုတိယတွဲ)(ပထမအကြိမ်)*။ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်ပုံနှိပ်တိုက်။

မင်းကျော်။ (၁၉၇၉)။ *ဝတ္ထုတိုအတတ်ပညာ၊ ဝတ္ထုတိုစာတမ်း ပထမတွဲ*။ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်ပုံနှိပ်တိုက်။

မြသန်းတင့်။ (၂၀၁၀)။ *စာရေးခြင်းအတတ်ပညာ*။ ရန်ကုန်၊ စစ်သည်တော်စာပေ။

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၁၉၉၁)။ *မြန်မာအဘိဓာန်*။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာဦးစီးဌာန။

ဝန်၊ ဦး။ (၁၉၉၄)။ *ဦးပုည၏ဝတ္ထုလေးပုဒ်(အမှာစာ)*။ ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်စာပုံနှိပ်တိုက်။

သော်တာဆွေ။ (၂၀၁၇)။ *ဘဝထိုထို (စတုတ္ထအကြိမ်)*။ ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်။

အောင်သင်း။ (၁၉၉၄)။ *ဝတ္ထုရေးရာဆောင်းပါးများ*။ ရန်ကုန်၊ ရေတမာစာပေ။

#### အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

King, Sophie, 2008, How to Write Short Story In Particular. Basion; Houghton Mifflin Company.